

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24.—
pol leta 12.—
četrt leta 6.—
na mesec 2.—

v upravištvu prejemani:
celo leto K 22.—
pol leta 11.—
četrt leta 5.50
na mesec 1.90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izjava vnan dan zvečer izvenredni nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petostopna petiti vrsta za enkrat po 16 vin, za dvakrat po 14 vin, za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., lo je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pisma naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25.—
pol leta 13.—
četrt leta 6.50
na mesec 2.30

za Nemčijo:

celo leto K 30.—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35.—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravištvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Klerikalna deželnozborska politika in Narodna stranka.

V Celju, 18. majnika.

Dva politična dogodka sta se zadnje dni odigrala na Spodnjem Štajerskem, ki zaslužita, da se ju na tem mestu še posebej približuje. V seji občinskega odbora največje slovenske kmečke občine na Spodnjem Štajerskem, Celjske okolice, se je soglasno sprejela resolucija, katere z isto ostroostjo obsoja rovanje nemškonskacijonalnih kakor slovensko-klerikalnih vodij proti delazmožnosti štajerskega deželnega zbora. V občinskem odboru Celjske okolice sedi 20 Slovencev, med katerimi jih je 13 klerikalnega mišljenja. In vsi teh 13 mož je glasovalo za omenjeno resolucijo brez debate in brez vsakega pridržka. Dalje: v ormoškem okrajnem zastopu, v katerem sedi klerikalni dežel. posl. Meškó, se je istotako sprejela resolucija, ki se obrača proti klerikalni deželnozborski politiki. Resolucija je bila sprejeta soglasno; ni se ji torej upiral niti eden izmed obstruirajočih poslancev, kateri se sicer prištevajo, to priznamo, k opozicijski skupini v krogu klerikalnih deželnih poslancev.

K temu je prišel naš mariborski shod — in iz klerikalnega političnega vodstva odgovarjajo na vse te dogodke s člankom v »Straži«: »Nemec pravičnejši ko liberalci«. Iz resolucije, sklenjene na občnem zboru štajerske nemškonskacijonalne stranke v Gradcu, skušajo klerikalni generalštaberji zviti nek napad na našo deželnozborsko politiko — če se sime mo z ozirom na to, da imamo le enega deželnozborskega poslanca, tako izraziti —, ki glede stvarne utemeljenosti in resničelnosti nič ne zaostaja za podobnimi klerikalnimi političnimi enunciacijami. Kakor je »Straža« predržno zatajila, da je obč. odbor Celjske okolice ravno na predlog dr. Božiča ostro obsodil tisto nemškonskacijonalno kliki, ki ne da miru v deželnem zboru štajerskem, tako tudi zavija resolucijo svojih črnih graških bratcev in sku-

ša javnosti dopovedati, da se isti le proti Wastianu in Negriju, ne pa tudi proti deželnozborski politiki dr. Korošca in dr. Benkoviča! Ako bi že šlo za kako podobnost, bi lahko kvečjemu zatrjevali mi, da presojamo položaj v deželnem zboru iz istega stališča kakor Hagenhofer in Puchas: da nosijo namreč krivdo na nedelavnosti deželnega zbora Wastianovci v isti meri kakor Koroščevci. Ali povedali smo mi to že davno preje kakor nemški klerikalci.

Če torej »Straža« trdi, da valimo mi vso krivdo na nezdravih razmerah v štajerskem deželnem zboru na dr. Korošca in dr. Benkoviča, je to neresnica. Nasprotno, mi smo vedno poudarjali, da so razmere v štajerskem zboru vsled zagrizenosti takozvane spodnještajerske skupine v nemškonskacijonalni večini neznosne, mi nismo nikoli želeli in pospeševali kakega neuspeha klerikalni deželnozborski obstrukciji. Dr. Kukovec je izvajal na glavnem zboru Narodne stranke dne 6. oktobra v Celju: »Kdorkoli izmed slovenskih poslancev v štajerskem deželnem zboru vodi politiko, njega se smatra kot zastopnika slovenskega naroda. In katerakoli slovenska stranka v štajerskem deželnem zboru doživlja poraz, z isto vred je poraženo štajersko slovensko ljudstvo. Kakoršnokoli delegacijo je poslala Spodnja Štajerska v Gradec, odgovorna je za isto in narod bo tepen, če slovenski poslanci v Gradcu pogore s svojim postopanjem. Zato bi bilo napačno želiti obstrukciji klerikalcev v Gradcu neuspeh. Mi se ne postavljamo na stališče, da bi eventualna zmaga klerikalcev v Gradcu pomenjala za nje tolik prirastek politične moči, da bi se naprednjaki sploh ne mogli več uveljaviti v političnem življenju. . . . Na tako visoko in vsakega res narodnega politika vredno stališče se še ni nikoli povzpelo kak klerikalni voditelj na Sp. Štajerskem. Nasprotno: »Straža« pravi zadnji petek, da se iz naše deželnozborske politike zrcali »podlost, brezmejna brezstidnost, politična propalost«; da si naj zapomnimo, da s tako »smrdljivo robo ne krošnjari-

mo po deželi«, ker da slovensko ljudstvo naši »izprijenosti« ne bo sledilo! Umevno je, zakaj klerikalni politični voditelji tako krčevito branijo ljudstvu, da bi čitalo naše časopise! Pa dasiravno so taka sredstva v političnem boju morda trenutno uspešna, trajne koristi pa ne morejo donesti!

Svojo trditev, da so klerikalni voditelji obstrukcijo v Gradcu že temeljito zavozili in da ni pričakovati vsled tega od nje nobenih nacionalnih ali gospodarskih pridobitev, pa smo kot pošteni politiki tudi pošteno dokazali in prav žal nam je, ako poziva volilstvo na podlagi teh tehtnih, žalibože pretehtnih dokazov klerikalne deželne poslance, naj se vrnejo v deželni zbor k delu! Prav žal nam je, ako se pridružujejo tem pozivom celo klerikalni občinski odborniki in ne protestirajo proti njim celo obstruirajoči deželni poslanci, kakor nam kažejo dogodki v ormoškem okrajnem zastopu. Ako misli »Straža«, da je naša kritika klerikalne deželnozborske politike »izprijenost«, in ako slovesno bramabazira, da je »slovensko ljudstvo« ne bo poslušalo — se moti v lastno škodo. Je tudi nesrečno početje trditi, da bijejo klerikalci v deželnem zboru boj za »najprimitivnejšo narodno pravico«, če je še »Slovenski klub«, organizacija klerikalnih deželnozborskih poslancev, nedavno tega izjavil, da se ne pobota zaradi tega z večino, če se namerava urediti deželno gospodarstvo z zvišanjem doklad! In l. 1910. je smatral dr. Korošec menda za »najprimitivnejšo narodno pravico« to, da bi ustavil obstrukcijo za enega slovenskega člana v deželnem šolskem svetu, tudi za ceno cele vrste novih nemških članov iste korporacije. Ampak bilo bi več prilik za denunciranje naprednega učiteljstva — ostalim pa naj bi bilo magari v deželnem šolskem svetu še slabše!

Po deželi so se začeli kazati dovolj razumljivi znaki proti dr. Koroščevi deželnozborski politiki in gospoda v Mariboru postaja nervozna. Če ji po našem vzgledu ni za strankarske uspehe in če noče dr. Korošec obstrukcije prodati niti za dovolitev nepotrebne klerikalne hranilni-

ce v Mariboru, ki pač ni v nobeni zvezi s slovensko politiko v Gradcu — potem bo resno čas misliti na preobrat, na nova pota. V interesu narodne celokupnosti bi bilo to nujno želiti. Ponosen izrek dr. Korošca v »Slov. Gosp.«: »Mi delamo, kar hočemo!« ne drži. Dogodki kažejo, da ni kaplan Korošec absolutni gospod Spodnjega Štajerja.

Državni zbor.

Danes se prične v državni zbornici prvo branje proračunskega proročja, ki je bo ministrski predsednik grof Stürgkh kakor običajno uvedel. Prej so mislili, da se bo ministrski predsednik spričo dogodkov v zunanji politiki izjavil o poslednjih fazah balkanske krize in o diplomatskih akcijah ter podal izjavo, ki jo je sklenil skupni ministrski svet. Včeraj pa so govorili v informiranih krogih, da se bo ministrski predsednik pečal predvsem z notranjimi vprašanji in da bo zunanjo politiko v svojem govoru le omenil. Do tega koraka je ministrskega predsednika dovedlo dejstvo, da stoji zunanji minister še vedno na stališču, da je le tedaj mogoč govor ministrskega predsednika o zunanjepolitičnih dogodkih, če bi dala državna zbornica jamstvo za to, da se o tem sploh ne bo debatiralo. Državni zbor seveda ni mogel dopustiti, da bi na ta način prišel pod kuratelo zunanjega ministra in je kategorično rekel — ne! In tako hoče zdaj zunanje ministrstvo odvzeti ljudskim zastopnikom pravico, govoriti o zunanji politiki, čeprav morajo ravnosti ljudski zastopniki nositi odgovornost za bremena, ki jih povzroča zunanja politika. Zunanji minister pravi, da državni zbor ni kompetenten govoriti o zunanji politiki. Indirektno pa se poslanecem tudi grozi, da bo državni zbor odgođen ali pa celo zaključen, če bodo izpregovorili par ostrejših besed o zunanji politiki. Kdor torej pričakuje, da bo grof Stürgkh danes podal temeljit ekspezo o zunanji politiki, se moti. Prvi bo govoril v proračunski debati dr. Korošec, za njim pa kot prvi pro - govornik dr. Gross. Deba-

ta bo najbrže 28. t. m. končana. V torek 27. t. m. naj se zbere konvent seniorov, da določi nadaljni delovni program.

Razkritja se nadaljujejo.

G. Kamila Theimer je v svojem včerajšnjem odgovoru na »Slovenčev« iz hude jeze in onemoglosti porojene napade obljubila, da priobči pismi, ki jih je pisala soprogi dežel. glavarja gospe Šusteršičevi in dežel. komisariju dr. Pogačniku, kateri pismi popolnoma kažejo, kaj je z njeno »iiksno idejo, da postane soproga dežel. glavarja« in na vsem drugem, s čimer je hotel »Slovenec« javnost spraviti v zmoto. Pismi se glasita:

Pismo gospe Šusteršičevi.

V Ljubljani, 21. aprila.

Velesencjena gospa! Na svoje največje začudenje sem ravnokar izvedela, da je bil dr. Pogačnik včeraj po naročilu vašega gospoda soproga pri gospodu Povšetu vprašat, če ima namen, se z menoj poročiti. Ni mi sicer razumljivo, pod kakim naslovom se stavljajo po tretjih osebah na ljudi enake socijalne stopnje vprašanja tako intimnega značaja, ker pa sem prizadeta tudi jaz, sem prisiljena da na to odgovorim in da popravim izjave, ki jih dr. Pogačnik ni po resnici sporočil.

Dr. Krek se je v novembru lanskega leta, v času, ko je bil v razpore z vašim gospodom soprogom zaradi njegovega političnega postopanja, obrnil prvič do mene z željo, naj poročim g. Povšeta. Prisodbo, naj se dam iz politično - oportunističnih vzrokov zamešetariti na meni popolnoma tujega moža, sem zavrnila z ogorčenjem, kar pa dr. Kreak ni zadrževalo, da se je do zadnjega časa vedno novič povračeval na ta najljubši mu projekt. Še na dan svojega prihoda v Ljubljano sem dobila od njega v tem smislu pisano pismo. Ta prisodba je bila tudi prvi vzrok mojega razpore z dr. Krekom. Jaz sem med tem spoznala gospoda Povšeta kot gentlemana v vsakem oziru, za kakršnega so mi ga že od

LISTEK.

Notarjeva sablja.

Spomini strahopetnega junaka.

Francoski spisal Louis d' Huncourt; preložil Vladimir Svetek.
(Dalje.)

Prihodnje jutro smo opazili veliko gibanje čet okrog nas, in ves dan smo čuli grmenje topov v smeri proti Saint-Dizierju, toda sovražnika še nismo videli. Kor Belunskega vojvode in mlada garda, ki ji je poveljeval maršal Ney, sta bila pred nami ter sta vzela mesto ruskim četam kora Landskoi. Tvorili smo arjergardo ter smo dospeli šele zvečer v Saint-Dizier, kjer smo prebili 28. in 29. precej mirno, vedno pa smo čuli grmenje topov v daljavi, sedaj od Brienna sem. Maršal je odrinil proti Vassyju, nas pa je pustil z generalom Lagrangeom v Saint-Dizierju.

30. se je prikazal sovražnik pred mestom.

Bil je pruski kor d' York, vsaj po tem, kar mi je povedal Buchery; kajti jaz ga nisem videl, ker se je general Lagrange takoj umaknil proti maršalu in je naš bataljon korakal na čelu njegove kolone. Toda topovi in puške so pokali sedaj krog in krog nas: Zadaj od Saint-Dizierja, kjer je naša arjergarda zadrževala sovraž-

nika, spredaj od Vassyja, kjer je bil maršal sam napaden od Wittgensteina. Ta hrup mi je legal strašno neprijetno na živce. Pri vsakem strelu sem zadrževal.

— Oj! gurmand, je dejal Buchery, kar trese se od nestrpnosti; eden proti desetim smo, dosti jih bo za vse.

Blaimisset ni več pel.

V trenutku ko smo prišli v Vassy, so se maršalove čete umaknile ter izpraznile višave pred mestom, kjer so pogumno vstrajale, da so nam dale čas, da smo jih dosegli. Zvečer smo se umaknili do Montierendrea, odkoder smo dne 31. zjutraj odšli v Brienne - le - Chateau preko Anglusa in Soulaina. Lilo je v potokih od 28., pota so bila razorana vsled pohoda čet in brodili smo strašno blato.

Korakali smo pri avantgardi z bataljonom 32. lahkega. Nekaj jezdecov 16. huzarskega je jahalo pred nami ter nam razsvetljevalo pot. Ko smo se bližali vasi Soulaines, smo jih videli dvigati se v stremenih, kakor v namenu, da vidijo v daljavo, nato so hipoma v galopu odjahali ter sneli puške z rame. Istočasno se je razlegnilo pokanje precej živahne fislade v vasi.

»Pozor! Naprej! Stopaj!« je zaklical Buchery ter potegnil sabljo.

Cesarstvo bi bil dal zato, da sem mogel ostati v zad, toda ni me izpustil iz vida in moral sem pričeti teči kar so me noge nesle ob njegovi

strani, kakor da se mi je silno mudilo iti batin iskati.

Prišedši do prvih hiš v Soulainu smo srečali nekaj prestrašenih žensk, ki so bežale, noseč otroke na rokah in kričale iz vsega grla: »Kozaki, kozaki! Vse hočejo pomoriti! Vse požgati!«

— Četa stoj! je komandiral Buchery, nabite puške, pa hitro.

Naslonil sem se na mejnik, da se nekoliko oddahnem. Nikdar se mi ni zdelo škrtanje jeklenih krogel v cev potiskajočih paličic tako veličastno.

Kmetje so prihajali iz hiš, lovsko puško ali pa koso v roki. Ko smo nabili puške, smo udrli za njimi, in na ovinku neke ceste smo zagledali na vaškem trgu, pred cerkvijo, naše huzarje, ki so se tepli s kako stotino jezdecov, oboroženih z dolgimi sulicami; bili so modro oblečeni, nosili so široke hlače z rdečim pasom, na glavah pa so imeli talpake iz črne kožuhovine. Skozi okna so streljali prebivalci na sovražnika z lovskimi puškami; neka stara ženska je metala na kozake nenavadne projekte, kakor lonce, krožnike, sklede, podnožnike itd.

— Stotnija, postati, stoj! Levo čelom! je zakričal Buchery, ko smo prikorakali na trg. Ko pa je videl, da je stotnija formirana za boj, je komandiral: — Streljati! Salve! Stotnija, puške! K licu!

Toda ni imel časa poveljevati k streljanju.

Ko so namreč tuji jezdec videli,

da prihajamo, so obrnili konje in izginili v galopu, razen enega samega, ki so ga izdajale epolete in šerpa s srebrnimi čopi za častnika. Izgubil je bil v bojnem hrumu svoj talpak in ko je bežal mimo okna stare kmetice, mu je padla posoda nočne toalete, ki jo je ta vrgla, naravnost na glavo ter se mu je utisnila do brade tako močno, da je ni mogel več odstraniti.

Star huzarski podčastnik je prijel njegovega konja za uздо ter je privedel jetnika, ki so mu ga hoteli kmetje iztrgati, z velikim trudom k nam.

— Lumpi, tolovaji! so kričali, vse so pokradli, vse oropali, vas so hoteli zažgati.

— Mirujte nekoliko, je dejal Buchery ter stopil na stopnice občinske hiše, ga bomo izprašali.

In s ploskim udarcem sablje, ki je razbil nočno posodo na kose, je vrnil popolnoma zbeganemu ujetniku rabo vida in govora.

— Razumeš francoski? ga je vprašal Buchery.

— Ich verstehe nicht, der Teufel! Schweinpelz!

— Stojte! stojte! se je začudil Buchery, to je pa nemški. Imamo li mogoče opraviti z nepravim Rusom?

In ker se je bil v vojskah na Nemškem naučil jezika zavojevalnih dežel, je nadaljeval zaslišavanje v nemščini. Ujetnik je bil res napačen Kozak in v resnici nemški dijak, ki je bil vstopil leta 1813. v eskadrono kozakov-prostovoljcev pruske garde.

Ta oddelek so priklopili Nemci gardnim polkom ter ga v takratni navdušenosti za svoje ruske osvoboditelje vtaknili v uniformo, ki je bila kozaki na las podobna.

Pustili smo tega potvarjalca novega žanra, ki je onečlašal s plenjenjem uniformo svojih zaveznikov, v varstvu dveh mož naše stotnije z nalogom, da ga izroče žandarjem profosije.

Jaz sem bil od veselja ves iz sebe, ker sem videl, da jo je sovražnik tako hitro odkuril, ko nas je zagledal.

— Boje se nas, sem rekel sam pri sebi, o da bi to vedno trajalo.

Med tem časom so nas došle druge čete. Maršal je prihajal v galopu, in takrat sem ga videl prvič od blizu in natančno. Bil je tisti čas v najlepši moški dobi, približno kakih štirideset let star, velik, lepo rasel in izredno energičen.

Nosil je desno roko radi rane, ki jo je bil dobil v Španiji leta 1812. Še vedno v obvezi, kljub temu pa je bil ves čas, dokler je trajala vojska, vsem drugim, bodisi na konju ali pa peš v izgled kar se tiče poguma in odpora proti utrujenosti. Obraz je imel popolnoma obrit; precej kratki, a la Titus postrizen lasje so ga obdajali. Velike črne oči so bile zelo žive, nad njimi pa je štrlelo dvoje dolgih in nemirnih obrvi, skoro brkam podobnih. Govoril je z jasnim in močnim glasom, ki je prevpil vsak bojni hrup.
(Dalje prih.)

nekaj popisovali uradni in parlamentarni krogi, in četudi nimava namena se poročiti, bi jaz vendar vsak udarec proti njemu smatrala za udarec proti meni.

Tudi kar se tiče druge točke sporočil dr. Pogačnika bi si dovolila nekaj opomenj. Popolnoma resnično je, da sem rekla, da je vaš gospod soprog vodilno vlogo v javnem življenju doigral in je to tudi splošno mnenje v merodajnih krogih, kakor sem že tekom zime opetovano od gotovo najbolje informiranih strani slišala. Kakor vam pač utegne znano biti, ni bil vaš g. soprog osebnost nikdar posebno priljubljen in težko je verjeti, da je vloga, ki jo je v jeseni igral, povečala v parlamentarnih in oficijelnih krogih, ki prihajajo v poštev, simpatije do njega, kakor bi mu tudi ne bilo v odklovanje, če bi javnost izvedela, da poskuša kot deželni glavar iz čisto zasebnih vzrokov preprečiti tako socijalno, kakor narodnogospodarsko ne samo za njegovo ožjo domovino, nego za vse jugoslovanske dežele avstrijske enako važno kulturno napravo, namesteno semenišče, zakaj pri naših nestalnih političnih razmerah pomeni odloženo žaljibog navadno tudi opuščeno.

Vem, velečenjena gospa, da vas te vrstice ne bodo ravno prijetno zadele, ali kakor sem miroljubna, če se me nusi pri miru, vendar strežbam nazaj, če se napade mene ali tiste, ki so mi dragi in moje krogle imajo navadno to lastnost, da zadenejo sredi v črno.

Gospa dr. Šusteršičeva je na to pismo brzojavno odgovorila:

Črnomelj, 25. aprila. Vest o mojem možu je popolnoma izmišljena. Bogomila Šusteršič.

Pismo dr. Pogačniku.

Ljubljana, 21. aprila.

Vaše blagorodje! Na moje največje presenečenje mi je gospod Povše danes povedal, da ste vi bili včeraj pri njem in ste ga po naročilu gospoda deželnega glavarja vprašali, če se namerava z menoj poročiti.

Ne dovolj tega, ste mu povrh še povedali popolnoma privatne stvari, ki sem jih slučajno na najinem potovanju v Idrijo tekom pogovora omenila in glede katerih vas nisem samo prosila, da jih smatrate za zaupne, nego je to tudi od sebe razumljiva dolžnost vsakega gentlemena. Vrh tega ste pa tudi trdili stvari, ki se nikakor ne vjemajo z resnico.

Popolnoma resnično je, da sem vam rekla, da je po mojem trdnem prepričanju vloga Šusteršičeva v javnem življenju doigrana in dostavljena, da je to tudi mnenje vseh merodajnih oseb. Ravno tako odgovarja dejstvom, da sem vam povedala tajno zgodovino njegovega imenovanja za deželnega glavarja, kakor sem jo svoj čas slišala od dr. Kreka in od drugih. Res je tudi, da sem vam povedala, da je prvi vzrok mojega razpora s Krekom, da je v jeseni lanskega leta, torej v času, ko gospoda Povšeta takorekoč še poznala nisem, stopil predme s predlogom, naj se z njim (Povšetom) iz političnih nagibov poročim, kar sem z ogorčenjem zavrnila. Izmišljotina od vaše strani pa je, če trdite, da sem vam rekla, da se bodeva v kratkem poročila in da bom jaz prav dobra deželna mati. Jaz nisem ničesar takega trdila, pred vsem že zaradi tega ne, ker bi to bila prav podla laž. Ravno nasprotno sem vam rekla, da niti gospod Povše, niti jaz ne misli na to, da bi se poročila, dasi sem ga spoznala in ga čislam kot častivrednega gentlemena v vsakem oziru in mi je jako simpatičen. V zvezi s tem pa sem vam res rekla, da se je Krek glede mojih politično - agitatoričnih zmožnosti popolnoma zmotil; jaz bi nikdar ne bila — če bi se bila izpolnila njegova želja — postala za akcijo zmožna strankarica, že ker so vpražim politično življenje in kar je v zvezi, pač pa pokazala mnogo inicijative in stvarjenju občeokristnih naprav. Vse to je pa bilo govorjeno izključno v vezalniku, retrospektivno in ne v prihodnjiku ali sedanjiku.

Kaj si o vašem postopanju mislim, mi pač ni treba šele povedati. V obeh vsakega dostojnega človeka je to (postopanje) obsojeno po sebi; v začetku sem hotela samo misliti, da vas Povše ni razumel. Obenem vas prosim, da mi vrnete vam za informacijo prepučene spise. Izjave o Kreku vzdržujem seveda v polnem obsegu.

Na to pismo ni dal dr. Pogačnik nobenega odgovora.

Dogodki na Balkanu.

Balkanska zveza.

Gotovim krogom je zelo neljub, da Balkanska zveza še obstaja. Zato so začeli s pomočjo podkupljenih poročevalcev razširjevati lažnjive vesti ali pa jemljejo svoje informacije iz šovinističnih listov. To priznavajo vsi vodilni politični krogi držav, združenih v Balkanski zvezi.

Dunajska poročila pravijo, da srbsko časopisje konstatira, da je vsled dogodkov v poslednjem času nadaljni obstoj Balkanske zveze zelo v nevarnosti. »Politika« izjavlja, da se Srbija v zvezi ne čuti več varno in da je prisiljena pripravljati se na svojo obrambo proti zaveznikom. Srbija ne sme imeti nikakoršnih deplaciranih ozirov in se mora smoteno pripraviti za svoje cilje. »Tribuna« upa, da Rusija ne bo dopustila, da bi prišlo do bratomorne vojne. »Štampa« se bavi z idejo, naj se skliče kongres vseh štirih zaveznikov, na katerem naj se reši kriza.

Poluradni »Mir« piše o situaciji zaveznikov: Ni mogoče, da bi Bolgarska še nadalje pustila svoje čete pri Čataldži, dočim zavezniki neprekotoma pošiljajo nove sile v Makedonijo. Bolgarsko šovinistično časopisje izjavlja, da nima nikakoršnega pomena več, še vedno slepih v obstojem zveze, ki faktično nič več ne obstoji. Tako pravi »Večerna Posta«, da je Balkanska zveza le še bajka. Zavezniki Srbije, pravi ta časopis, vodijo najgrozovitejšo vojno proti bolgarskemu elementu, in Makedonija ni pod petstoletnim turškim jarmom doživela tako groznih dni kakor zdaj.

O vseh teh grozovitostih ne seveda oficijalni krogi prav nič ne vedo in pravijo, da obstojajo sicer nekatera sporna vprašanja med zavezniki, vendar pa da ta vprašanja niso nikakor nevarna miru.

»Südslavische Korrespondenz« poroča, da se navzlic oficioznim izjavam, da se ni sklenila med Srbijo in Grško vojaška konvencija, trdovratno vzdržuje v vojaških krogih vest o vojaški konvenciji, ki se bo baje v kratkem sklenila. Neka politična oseba pa se je izjavila, da sploh ni treba skleniti konvencije med Srbijo in Grško. V slučaju potrebe, ki kakor je upati, ne bo nastopil, bi obe državi tudi brez pogodbe skupaj šli.

Iz Soluna poročajo, da je prišlo pri postaji Salamanli na progi Solun med grškimi in bolgarskimi vojaki do spopada. Pravijo, da je bil ves spopad brez vsakega pomena.

»Novoje Vremja« poročajo o pogovoru z bivšim srbskim ministrom Genčicem, ki je izjavil, da vsebuje srbsko - bolgarska zvezna pogodba organsko dopolnilo v vojaški konvenciji, ki je vpoštevala vse eventualitete. Bolgarska bi morala po tej konvenciji postaviti na makedonskem bojišču armado stotisoč mož, da operira skupno z ravnotako veliko srbsko armado. Par dni pred mobilizacijo pa je Bolgarska odklonila, odposlati stotisoč mož v Makedonijo, ker je bolgarski generalni štab smatral bojišče v Trakiji za mnogo važnejše.

Srbija bi imela pravico, anulirati vojaško konvencijo, vendar pa tega ni storila, temveč je mobilizirala namesto prvotno določenih 150.000 mož 300.000 mož. Po bitki pri Kumanovem so zahtevali Bolgari od Srbije pomoč. Srbija je takoj poslala 50.000 mož pred Odrin in je to storila navzlic avstrijskim vojaškim odredbam na srbski meji. Ko so Srbi poslali drugo srbsko armado pred Odrin, so prišli Srbi v jako neprijetni položaj, ker so začeli Albanci za hrbtom srbske armade gverila-vojno. Tedaj pa so morali Srbi še 100.000 mož mobilizirati, skupno torej 400.000 mož, namesto 150.000 mož, kakor je bilo določeno v pogodbi.

Položaj v Skadru.

General Bečir je s svojimi Črnogorci v petek zapustil mesto. Le še majhno število Črnogorcev je v Skadru ostalo. Častniki smejo nositi sabljo, vojaki pa ne smejo več oboroženi po mestu patrolirati. Taraboš, Brdica in Bardanjol in druge utrjene pozicije so popolnoma izpraznjene. Topove so na splavih prepeljali na Rjeko in v Virpazar. Ta teden bodo 5000 albaniskim gorskim prebivalcem dovolili, priti v mesto, da neoboroženi prisostvujejo slavnostnemu tednemu v katedrali. Oddelki mornarjev vrše varnostno službo v mestu, razentega pa pokopujejo tudi številne črnogorske, srbske in turške mrtvece, ki še leže na bregovih Taraboša in Bardanjola. Drugi mornarji pa prenašajo bolnike iz zasebnih hiš v bolnišnice. V mestu razsajajo črne koze. Te so se baje pojavile tudi med

črnogorskimi vojaki, ki so odšli iz mesta.

V mestu je sicer mir, vendar pa so še vedno vznemirjeni. Iz gor prihajajo alarmirajoče vesti. Že pred par dnevi so hotela nekatera plemena iz tiranskega ozemlja, ki so zvesta Esad - paši, priti v Skader, da tam na svoj način praznujejo »osvojenost« mesta. Gotova poročila tudi pravijo, da Hoti in Grudi, katerih ozemlje je pripadlo Črni gori, nočejo ničesar vedeti o črnogorski vladi. Značilno je, da je prišla baje deputacija katoliških duhovnikov in menihov v Skader ter prosila nadškofa, naj sporoči vevlastim, da Malisori ne bodo mirno gledali, da pripade en del njihovih bratov Črni gori. Kdor pozna razmere, ta pa dobro ve, da diplomati ne bodo pustili niti enega Albanca kakoli balkanski državi in da bodo raje zaradi enega Albanca spravili sto Srbov in Grkov v albanško državo.

Transport Turkov iz Albanije.

Grška dela težkoče transportiranje Turkov v njihovo domovino. Vsled tega sta dve vevlasti posredovali pri grški vladi. Vse čete se bodo izkrcale pri Bejrutu, razven bolnikov, ki jih bodo prepeljali v Ismid. Prvotni namen, izkrcati en del čet v pristaniščih Črnega morja, so opustili vsled ugovora Bolgarske.

Srbsko - bolgarski odnošaji.

(Izviran dopis.)

V Belgradu, 17. maja.

Stališče, ki sem ga pretekli teden označil o srbsko - bolgarskem sporu v nasprotju z različnimi vznemirljivimi vestmi, potrjuje tudi vladna »Samouprava«, ki z ozirom na vesti »Politike« o nekakem srbskem ultimatu Bolgarski piše: »Tako pisanje mora izzvati v nepoučeni javnosti vtisk, kakor da je le malo manj, da bi se Srbija ne bila zaletela v lase Bolgarski. A tak vtisk ni samo škodljiv velikim skupnim balkanskim interesom, marveč je poguben tudi za Srbijo. Tak vtisk pa bi tudi ne odgovarjal dejanskim razmeram, zakaj Srbija ni storila nobenega energičnega koraka pri bolgarski vladi, še manj pa misli napasti Bolgarsko, za kar tudi nima sedaj prav nobenega razloga.

Srbija namerava svoja sporna vprašanja z Bolgarsko rešiti, kadar bo za to čas, potem prijateljske izmenjave misli s sofijsko vlado, navaajoč za svoje stališče razloge, na temelju katerih je ona prišla do tega stališča.

Srbija nima ničesar zahtevati od Bolgarske v teritorialnem pogledu.

Ona se ima samo prijateljsko razgovorjati z Bolgarsko vlado o razdelitvi osvojenega ozemlja, a v ta pogajanja bo spravila vso potrebno dobro voljo, da se le-ta prijateljsko završe, in vso obzirnost, ki jo narekujejo ozirom nasproti velikim interesom, katerih najzanesljivejša črvarica v bodočnosti naj bode balkanska zveza.

Srbija bo storila vse, kar more storiti, da se izogne konflikta z zaveznikom, čegar interesom je v tej vojni izkazovala vso potrebno in dolžno zavezniško pažnjo, prepričana, da bo v tem pravcu sama tudi na drugi strani našla ono pažnjo in uslužnost, ki je potrebna, da ostane balkanska zveza zdrava in krepka v času teh poslednjih in vrlo težkih izkušenj.

Srbija veruje v modrost odgovornih bolgarskih državnikov in zdravo zavest bolgarskega naroda ter odklanja vsako misel, kakor da bi želela kak konflikt med dvema enokrvnima in enovernima narodoma.

Srbska vlada veruje, da morate Srbija in Bolgarska korakati po poti napredka in da sta njiju usodi nerazdružljivo zvezani v dobrem in zlem. V okviru legitimnih interesov srbskega naroda bo Srbija vse storila, da se med njo in Bolgarsko ohranijo zavezniški in prijateljski odnošaji. — Končno obsoja »Samouprava« širjenje alarmujočih vesti, ki podtikajo srbski vladi namene in akcije, ki bi mogle izzvati samo najfatalnejše eventualnosti v bolgarsko - srbskih odnošajih.

Ta članek popolnoma odgovarja mišljenju srbske vlade, zato je tudi povsem napačno govoriti o kakih agresivnosti Srbije.

Izmenjavanje misli med Sofijo in Belgradom se bo najbrže počelo že te dni in nadejati se je, da se bodo pogajanja mirno završila.

Zmerna pisava »Samouprave« se znatno razlikuje od nervoznega in semtertja zajedljivega nastopanja sofijskega vladnega »Miru«, ali

vkjub temu so v Belgradu prepričani, da se bo končno le posrečilo na taktičen način mirno rešiti vsa sporna vprašanja.

Z zadoščanjem se tu konstatira, da je zadnja izjava dr. Daneva, ki jo je Reuterjev biro priobčil v soboto o stališču Bolgarske, ki je solidarno z zavezniki v vseh njihovih separatnih vprašanjih, znak, da niso bili resnični glasovi, da se bo Bolgarska ločila od ostalih zaveznikov in sama na svojo roko sklenila mir ter s tem zapustila svoje zaveznike, ki so po premirju več mesecev nadaljevali vojno samo zategadelj, da Bolgarska reši vprašanje Odrina.

Največje zmede povzroča v srbsko - bolgarskih odnošajih šovinistično in senzacijsko željno časopisje, ki je sovražno balkanski zvezi.

In to časopisje silno otežuje položaj tako srbski, kakor bolgarski vladi.

Štajersko.

Iz celjske okolice nam poročajo, da se vrši v nedeljo, dne 6. julija slavnostno blagoslovljenje nove brizgalne za gabrsko požarno brambo. Blagoslovljenje bo zvezano z večjo ljudsko slavnostjo na vrtu »Sokolskega doma«.

Učiteljsko društvo za celjski okraj izleti dne 1. junija t. l. — ne oziroma se na vreme — v Šoštanj, kjer zboruje ta dan šaleško učiteljsko društvo. Radi skupnega obeda se je prijaviti pri gosp. I. Koropcu v Šoštanju.

Južnoštajersko hmeljarsko društvo v Žalcu priredi v nedeljo, dne 25. maja dve javni podučni predavanji, in sicer dopoldne po opravilu v »Društvenem domu« v St. Petru in popoldne ob 3. pa v šentpavelski šoli. Hmeljarij, pridite!

Od Sv. Ruperta pri Gomilskem nam pišejo: Od nas se je žalibože preselil učitelj Bogomir Z dolšek v Griže. Bil je marljiv pevovodja našega pevskega društva, zato ga bomo težko pogrešali. Kot narodnjaka in družabnika smo ga vsi radi imeli. Veliko sreče na novem službenem mestu.

Šaleško učiteljsko društvo zboruje v nedeljo, dne 1. junija t. l. ob 10. uri dopoldne v veliki dvorani pri Rajsterju v Šoštanju po zanimivem sporedu. Več pove »Učiteljski Tovaršč«. — Cenjeni gosti so srčno dobrodošli!

Ormož. Po Ormožu se klati človek, ki čuje na ime Krischan (to je slov. Križan!); nastopa v kompaniji znanega Gedliczka-paše in si marsikaj dovoljuje. V petek, dne 16. t. m. je na javni cesti vizitiral nekega fanta, katerega je imel na sumu, da hrani v žepu menda anarhistične načrte v prilog Črne gore. Fant se mu je zdel nevaren, protidržaven element; gospod Križan, mož lepih spominov, se je korajžno spravil nad žepa in iskal. Povedal je sicer, da išče tisto številko nekega ljubljanskega dnevnika, ki se je pečala z Gedliczka-pašo, kako rešuje isti ormoško nemstvo, toda Krischanovo postopanje je protipostavno. Korajžni mož pa je našel pri fantu neko knjižico o snovanju društev, nabožnega značaja. . . Avstrija je bila zopet enkrat v nevarnosti, da se ne razleti. Krischanu gre zaslužni zlati križec, ker je tako odstranil veliko nevarnost za obstoj avstrijske monarhije. Križanu svetujemo, da se enkrat temeljito spravi nad postave, ker istih prav nič ne zna. Krischanovemu predstojniku pač mora biti znano, kdaj in v katerih slučajih se smejo žepi vizitirati, kdaj se mora služba delati, kdaj in koliko se sme kdo čez mero nazreti alkohola, kdaj sme v družbi slovitega ormoškega »Mukija« se gugati po Hrvaškem, kdaj se da Gerlici pomoč. Paragrafov ga pa bodo naučili častiti gospod Gedliczka, ki imajo po lastni izjavi v Ormožu »Polizeiaufsicht« . . . in bojda cenurno pravico na pošti in na cesti . . .

Dramatičnega društva v Mariboru IV. redni občni zbor se vrši v petek 23. t. m. ob 8. zvečer v kmečki sobi Narodnega doma po običajnem dnevnem redu. Kakor posnamemo iz različnih člankov zadnjega časa v »Dnevu«, se pripravljajo za ta občni zbor burna debata. Za holmi in grički se bliska in po teh znamenjih soditi, se zbirajo nad društvom oblaki. Ne vemo sicer, za katerim grmoin tiči zajec, toda dozdeva se nam pač, da žalibože igrajo pri celi zadevi malenkostne osebnosti večjo vlogo, kakor bi bilo v takem kulturnem društvu na mestu. Kolikor je nam znano, čaka odbor mirno na to, kar pride, ni pa izključeno in namigava se, da grozi v odboru huda kriza, katero ravno pospešuje ta polemika v javnosti. Zato je neobhodno potrebno, da se občnega zbora ne udeleže samo člani, ampak tudi diletanti in diletantke ter vsi prijatelji društva.

Društvo potrebuje za svoj razvoj mir in slovo. Občni zbor naj napravi neumestnemu polemiziranju konec, ako ne drugače, s tem, da postavi one, ki hočejo zanašati v društvo osebnosti, pod kap! Naj tedaj nikdo ne misli, kakor po navadi, »brez mene bodo tudi opravili«, ampak vsak, komur je procvit društva na srcu, naj pride in odkrito pove svoje mnenje! Z Dramatičnim društvom smo bili dosedaj vsi jako zadovoljni, da, bili smo na njegovo delo naravnost ponosni, zato ne bomo pripustili, da bi se društveno delovanje po par mal-kontentih, ki pravzaprav sami ne vedo, kaj hočejo, oviralo!

Iz Ptuj. V sredo, dne 21. maja, točno ob 8. zvečer se vrši v tukajšnjem »Narodnem domu« občni zbor »Podružnice mariborskega dramatičnega društva«. Vse člane društva vlijudno vabimo, da se tega občnega zbora polnoštevilno udeleže. V četrtek, dne 22. maja pa gostujejo na našem odru člani slovenskega deželnega gledališča v Ljubljani, in sicer uprizaro burko »Gospod Senator«. — Slavno občinstvo vlijudno vabimo, da se te predstave v mnogobrojnem številu udeleži.

Iz Ljutomer. Pri nas se je nasečil mурopoljski rojak dr. A. Heric kot novi slovenski zdravnik.

Koroško.

Predzren cestni rop. V Schillerjevem parku v Celovcu je napadel neznan napadalec kuharico Heleno Juhovo. Bilo je zvečer, toda še precej svetlo. Skočil je na svojo žrtev izza drevesa, zagrabil jo je za vrat in ji iztrgal iz rok ročno torbico, v kateri je imela Juhova 16 K denarja in dva ključa. Napadalec je nato izginil v parku. Policija je aretirala ponoči v gostilni pri Puschlu v Šolski ulici pomožnega delavca Henrika Höselja, ki je prišel šele pred kratkim iz zapora. Dognalo se je, da je on napadalec. Pri konfrontaciji z Juhovo, ga je ta takoj spoznala kot napadalca.

Nesreča pri delu. Poskušni vajenec Friderik Matevž pri ključavnicičarju Ferd. Mühlbacherju v Volšperku je začel z desno nogo v gonilno kolo stroja za vrtnje. Kolo mu je odtrgalo skoro vse meso z desnega stegna. Dečka so odpeljali domov.

Ponesrečen vlom. V Volšperku je vlomil neznan tat v gostilno Pfunder in hotel oropati v zid vzdano železno blagajno. Razkopal je zid okoli blagajne, toda odpreti je ni mogel, ker je bil ali prepaden, ali pa je imel preslabo orodje.

Neznana vtopljenka. Iz Osojskega jezera so potegnili včeraj vtopljenko, približno 24 let staro, čedno oblečeno žensko, katere nihče ne pozna. Pri nji niso ničesar našli, iz česar bi mogli sklepati, kdo da je. Na truplu ni nobene rane in je izvršila tujska bržkone samomor.

Ponesrečen miner. V celovško bolnišnico so pripeljali minerja Antona Kravanja iz Bohinjske Bistrice. Kravanja je dobil povodom eksplozivne dinamita težke poškodbe na glavi. Posebno sta poškodovani obe oči.

Primorsko.

Magistratni uradni agitatorji in priganjači groze! K soprogi volilca Ceglarja v Rocolu je prišel magistratni sluga ter ji dostavil rešitev reklamacije, s katero je njen soprog reklamiral prepis v drugi volilni razred. Reklamacija je bila ugodno rešena. Ko je magistratni sluga izročil ženi rešitev, jo je začel nagovarjati, da naj vpliva na moža, da bo volil laške kandidate. Ker ga je žena zavrnila, češ, da ga to ne briga, je postal uradni mož precej sirov in je zagrozil ženi, da mora voliti mož laške kandidate, ker bi mu v nasprotnem slučaju mož odzvel dekret, s katerim mu je podeljena domovinska pravica v Trstu, češ, Tržičani morajo vsi voliti laške kandidate. — Žena je seveda laškega vsiljivca kratko malo odslovila, kar naj stori vsak Slovenec in Slovenka, če naleti na takega laškega magistratnega komedijanta.

Škandal na državni meščanski šoli v ulici Fontana v Trstu. Nedavno smo poročali, da so zaprli in odpeljali v Gradec pred vojaško sodišče pomorskega častnika Jirka, ker je zlorabil in oskrnil več deklic, ki so komaj prekorachile 14. leto. Bile so to gojenke državne dekliske meščanske šole v ulici Fontana v Trstu. Tri izmed teh žrtev so postale tudi noseče. — Jirka so torej oddali, da dobi svojo kazen. Kaj pa je naredila državna oblast glede škandala v šoli? Če bi se to pripetilo na kakšni slovenski šoli, bi ne nastal samo velikanski vrišč in huronski krik po nemških listih, marveč bi deževalo odpuščeni in kazni učitelstvu in vodjem. Cele golide gnojnice bi se izlivale na slovensko šolstvo, na slovensko učitelj-

stvo in sploh na slovenski narod. A tu je druga mera. 15 nedolžnih deklic je zakrivilo škandal in brez preiskave in brez vsega se je državna oblast zadovoljila s tem, da je pritrdila sklepu učiteljskega zbora, ki je sklenil, da je treba teh 15 nemarnih učenk izključiti. In s tem je za te tiče rešena cela tako umazana afera. Če so starši s tem zadovoljni, prav, toda javnost, poštena javnost, to vidi jasno, da kdor ima škarje, ta reže.

Kaznovana laška zasramovalka Slovencev. Zagrizena Italijanka Olga Moren, doma iz Pordenona v Italiji, je bila obsojena pri c. kr. okr. sodišču v Trstu na 48 ur zapora in v povračilo pravnih stroškov, ker je zmerjala Jakoba Kavčiča z znano laško psovko »porco d' un ščavo«. Slovence, vidite, da Lahi niso sakrosanktni.

Zastrupila se je v Rojano hči mestnega stražnika Ema Asquini. Pol ure po tem, ko je pila strup, je bila mrtva. Vzrok nesrečna ljubezen.

Zaradi ljubosumnosti je hotel ustreliti svojo ženo Al. Pavoni, delovodja v Trstu. Žena je ušla iz stanovanja, on je tekel za njo in je na ulici trikrat ustrelil na njo. Zadel pa je ni z nobenim strelom. Po poskušanem umoru je tekel Pavoni bos, brez suknje in klobuka na policijo.

Nepoboljšljiv goljuf. Blagajnik Marino Ghezzi iz Skorklje je poveljal pred nekaj časom svojem gospodarju mesarju Josipu Rumecu v Trstu v več vsotah skupno 6884 K. Rumec je takrat Ghezzi odpustil, ker so njegovi starši obljubili, da mu škodo povrnejo. Včeraj pa je zalotil Rumec Ghezzi zopet pri goljufiji. Opehariti ga je hotel za 200 K. Rumec ga je sedaj ovolil.

Nadomestna deželnozborska volitev v Pulju. — Ožja volitev. Pri včerajšnji nadomestni deželnozborski volitvi so dosegli Hrvati in Slovenci kljub vsem mahinacijam laške kamorice, ki je nalašč tako dolgo čakala, da je postavila kandidata in s tem hotela oškodovati in preslepiti Hrvate, vendarle svoj zaželeni uspeh. Pri volitvi je bilo oddanih 2212 veljavnih glasov. Izmed teh je dobil laški liberalni kandidat dr. Devescovi 1031 glasov, socialni demokrat Lirussi 831 glasov in Hrvat dr. Flor. Skabier 330 glasov. Vršila se bo torej ožja volitev, to je, kar so Hrvati nameravali, in sicer med dr. Devescovi in Lirussijem. Ožja volitev se vrši v nedeljo. Volitev je bila precej mirna, do izredov ni prišlo. Pač pa sta se sprla pod večer dr. Devescovi in Lirussi, pri čemer je dr. Devescovi Lirussija udaril po glavi. Prišlo bi bilo do pretepa, da niso treznejši pristaji Lirussija odpeljali in zapustili nasilnega kamorista, ki je kar besnel, ko je uvidel, da je kljub tolikim žrtvam tako čedno propadel.

Za nadžupnika v Ogledu je imenovan bivši župnik v Perteolah dr. Meizlik, strasten laški politik in bivši vodja italijanske ljudske stranke.

Oropna občinska blagajna. Neznani tatovi so vlomili v občinsko pisarno trga Ronki, prevrtili so železno blagajno in ukradli iz nje 2500 K denarja. O tatovih nimajo še nobene sledi.

Samomor v ječi. Pred kratkim so aretirali v Červinjanu železniškega uslužbenca Maurisiga, ker je prodal dve kolesi, ki si jih je na nepošten način prisvojil. Kmalu po aretaciji je poskusil Maurisig samomor, toda ječar mu je to zabranil. Predčve-rajšnjim pa se je Maurisig v celici ustrelil. Našli so ga mrtvega sprestreleno glavo, s samokresom v roki. — Kako je dobil Maurisig samokres, še niso mogli dognati.

Stekli pes. V Rovinju je popadel neki stekli pes 5 oseb, in sicer 11letno Ivano Burlo, 6letno G. Sufiče, petletnega L. Massarotija, štiriletnega Roka Funčiča in med tem ko je stražnik psa že lovil, 24letnega N. Janka. Končno se je posrečilo psa ubiti. Vseh pet oseb so odpeljali na Dunaj v Pasteurjev zavod.

Avstrijski finančni paznik kot veleizdajalec — obsojen.

Novo mesto, 19. maja.

V tej svoječasi obširno pojasnjeni aferi (glej »Slov. Narod« št. 2 in 3 iz l. 1913.) se je danes doigral slučaj, ki ga ne bodo samo lajki težko razumeli, ampak h kateremu bodo zmajevali glave tudi preizkušeni stari juristi. Kako tudi ne? Človek, ki je stal dne 2. januarja pred istim sodiščem, radi istega dejanja obtožen, in ki je bil takrat — oproščen, je bil danes — obsojen. Pri tem pride še v poštev, da je ta človek stal danes pod veliko milejšo obtožbo kot zadnjič, kajti danes se je izločil zanj nevarnejši prvi akt na pošti v Kočevju nevarnejši akt, ker je bil javen pred več ljudmi — in se je obtožba omejevala na drugi akt — v kuhinji gostilničarke Natalije Höpignman, kate-

ri se ima Česnik pravzaprav edino zahvaliti za izgubo svoje kariere in za svojo obsodbo. Čudili se bodo lajki in juristi to že zaradi nasprotja v razlogih prve in druge razprave, ki se je vršila v isti stvari. Kar je prvi senat v objektivnem in subjektivnem oziru smatral za veljavno za oprostitve, to je drugi senat istega sodišča smatral kot pravno podlago za obsodbo. Samo en primer: Prvi senat je smatral dejanje v kuhinji, Česnikov pogovor z gostilničarko, kot nejavno, današnji senat pa je ravno to smatral za javno. O drugih nasprotjih med prvo in drugo razsodbo se bo dalo še govoriti, ko se izda pismena razsodba.

Naravno je bil danes popolnoma drugi senat, kakor je bil zadnjič, dne 2. januarja. Še celo državna pravdnika sta to pot menjala. Danes je obtožbo zastopal sam prvi državni pravdnik, dr. Kremžar. Obtožbenica ni bilo k obravnavi. Odsotnega je zastopal njegov prvi zagovornik dr. Žitek. Iz prebranih aktov uvodom razprave smo doznali, da je finančna direkcija Česnika med tem časom že odslovila iz službe.

Kot glavna priča je tudi danes fungirala gostilničarka Natalija Höpignman, pri kateri je bil Česnik stalen gost in ki je njuni zaupni pogovori kljub temu, da je vedela, da Kočevci Česnika kot Slovence sovražijo, čisto brez vsakega povoda pozneje izdala v gostilni drugim gostom, ki so potem hitro poskrbeli, da so proti njemu napravili ovadbo. Priča ponovi svojo prvotno izpoved na dan pogovora s Česnikom. Ta je nekoč meseca novembra prišel zgodaj zjutraj v kuhinjo zajtrkovat. Bila je sama v kuhinji. Začela sta pogovor o balkanski vojni. Ona ga je vprašala, zakaj se za to vojno tako zanima, saj če pride do vojne, bodo tudi njega vzeli. Na to da ji je Česnik odgovoril: Če nas doli dajo, mi bomo že naše bele robe na bojonete dali ter rekli, tu nas imate. — Ob drugi priliki pa je bila ob ravno takem času navzoča tudi služkinja Jožefa Pelko. Tedaj naj bi bil Česnik rekel: Če pridejo Srbi gori v Kočevje, bodo vsem Kočevčarjem nosove in ušesa porezali. Ona pa ga je zavrnila: Kaj mislite, da bodo z vami napravili kakšno izjemo? On pa da ji je odgovoril: Tako daleč ne bo prišlo, ker bi mi naše gvare na tla postavili, pa bi šli na ono stran. Votant Kuder: Priča, ste vi to smatrali resno? Priča: prvo ne (namreč o rezanju ušes in nosov), drugo pa (hm!). Zdatno pa priča premišljeno prvotno mnenje ali bi ju bil kdo lahko slišal ali ne. Pravi, da leži kuhinja blizu stranišča, če bi ju hotel kdo poslušati, bi bil prav lahko slišal ves pogovor. Zadnjič je pa ista priča rekla, da zjutraj sploh ne prihajajo ljudje v kuhinjo in tudi sicer ne, ker moč tega rad ne vidi.

Priča Jožefa Pelko izpove o pogovoru ob drugi priliki, kakor zgorej omenjeno. Potrdi pa danes, da sta oba slovenski govorila in da se je Česnik pri tem resno držal.

Zadnja priča Bazilij Pregel, »Landwirtschaftlicher Sekretär in Gottschee« izpove danes z vso odločnostjo, da je gostilničarka že po tem dogodku o razgovoru s Česnikom v kuhinji, v njeni gostilni navzočim gostom pripovedovala, kaj je Česnik z njo govoril. Priča, da je na to opomnil, da bi do tega težko prišlo, ker bi slovenske polke pomešali med druge, in če bi kdo hotel »hinüberschwenken«, bi ga pač drugi odzadej ustrelili.

Prečitajo se potem spisi pričevanja o dogodku na pošti, pri katerem čitanju zopet vzbujajo pozornost izjave priče Engele, ki je Česnika v gostilni Kleinschee dražil s tem, da je Srbe imenoval roparje, kralja Petra, pa da je treba obesiti. Zanimivo je nadalje, da je Česnik na očitanje Kočevcev, kakšen patrijot je on, jim zabrusil v obraz, da imajo ti kočevski patrijotje več Bismarkovih podob, nego pa našega cesarja. Za točnost ovadbe pa govori ovadba mestnega stražnika, ki v svoji ovadbi tudi omenja, da je Česnik tudi se izrazil, da bi naši vojaki v slučaju vojne namesto naprej, streljali nazaj. To se zdi celo za Česnika ne posebno vneti priči Höpignman odveč in odločno izjavi, da Česnik tega tam v gostilni ni govoril, in da tega tudi stražniku ni mogla povedati. Ugotovilo se je tudi, da so Kočevci bili s svojimi simpatijami na strani — Turkov (zato ker so ti svoječasi tudi Kočevcem razbijali glave, jim morili žene in ker se imajo Turkom zahvaliti, da so sploh — Kočevci).

Državni pravdnik se je skliceval na § 305 k. z. in napravil strašno sliko »von Fahnenflucht, Meuterei« in drugih veleizdajniških grozotah, dokazujoč da nikakor ni potreba, da bi bil to storil »in feierlicher Anpreisung«. Zagovornik dr. Žitek je v daljšem govoru temljito pobijal obtožbo.

Skoro 1 uro je trajalo posvetovanje. Predsednik ob splošni pozornosti razglasi razsodbo, s katero se Jožef Česnik spozna krivim pregreška zoper § 305 k. z. in se obsodi na 3 tedne strogega zapora, odračunši že prestani priporini zapor 19 dni 18 ur, tako da ima še presedeti 1 dan in 6 ur.

Dnevne vesti.

+ Kamila Theimer proti klerikalni stranki. Člankom, ki jih je g. Kamila Theimer priobčila v »Slovenskem Narodu«, je posvetila »Zarja« tisto pozornost, ki jih zasluži. — »Zarja« je naravno da tudi vprašala, kaki nagibi vodijo g. Theimerjevo, da je stopila v javnost in razkrila strmečemu občinstvu tajnosti klerikalne stranke. Na to vprašanje po nagibih cele vojske, je odgovorila g. Theimerjeva »Zarja« s posebnim pojasnilom, ki se glasi tako — le:

»Velecenjeni gospod!

Dovolite mi, da odgovorim na notico v številki z dne 16. t. m. Vašega cenjenega lista z »odprtim pismom«:

Moji motivi za objavo člankov proti Šusteršiču v »Slovenskem Narodu«, so dvojnega značaja: Osebn, kakor ste čisto prav slutili, in stvarni. Predvsem pa en popravek. Jaz nikakor nisem pripadnica klerikalne stranke, četudi se mi je zdelo, da bi se morala poslužiti klerikalne pomoči za uresničanje mojih raznovrstnih občeokoristnih načrtov, kakor uvedbe in zgradbe bolniškega stražništva na deželi, kmetijskega gospodinjstva pouka itd. V verskem oziru sem svobodomiseln in nisem tajila tega svojega prepričanja niti namram klerikalcem, tako da sem se lani demonstrativno oddaljevala od evharističnega kongresa. Ali to le mimogrede.

Moje zanimanje za socialna in narodno — gospodarska vprašanja me je tudi najprej dovedlo do dr. Janezom Krekom, ki je spiritus rektor Slovenske ljudske stranke, v osebne stike, kateri so se kmalu zgostili v intimno prijateljstvo, ker se mi je po vsem njegovem vedenju zdelo, da smem v njem kljub njegovi suknji slutiti somišljenika. Dr. Krek je postal za več kakor poldrugo leto stalen gost v moji hiši, in se je polagoma pogovarjal z menoj o vseh privatnih in javnih zadevah, ki so se ga dotikale. Tako sem izvedela tudi za Šusteršičevo felonijo napram njemu. Pri tej priliki se mi je dr. Krek tudi prvič približal s predlogom, naj se omožim s do tedaj mi osebno še skoraj popolnoma neznanim gosp. Povštom, da bi tako ustvarila politično protitežo proti Šusteršiču in postavila svoje raznovrstne socialne zveze in svoje skromno strokovno znanje v službo njegovega naroda. Razume se, da sem z ogorčenjem zavrnila misel, da bi se dala enostavno prodati iz političnih razlogov, kar pač ni motilo Kreka, da se je ustno in pismeno venomer vračal k temu ljubljenski projektu.

Medtem se je obnašal Krek v vsakem oziru tako ogorčevalno napram meni, in je poplačal izkazano mu prijateljstvo s tako kričečo nehvaležnostjo, da se je poridila v meni želja — ne delam se boljše, kakor sem — da povrnem enako z enakim in da ga zadenem tam, kjer je najbolj občutljiv.

Toliko o mojih osebnih motivih. V stvarnem oziru je odločil Šusteršičev posrečeni poizkus, da je preprečil s svojimi nesramnimi intrigami ustanovitev semenišča za izobrazbo učiteljc za gospodinjstvo na kmetih v jugoslovanskih deželah. Semenšče je bilo moja davno ljubljena misel, ki sem jo gojila, kakor vse druge načrte za povzdigo kmečkega prebivalstva v jugoslovanskih deželah že v letih, ko nisem poznala Kreka, Šusteršiča, kaj se Povšeta, niti po imenu. Sicer moram tukaj dati resnici čast in konstatirati, da ni Povše, katerega sem medtem spoznala kot poštenjaka in ga čislam, le povsem oddaljen od moje časniške kampanje, ampak da jo je tudi odločno obsojal.

Toliko za popravilo dejstev, za katere resničnost sem vsak čas pripravljena nastopiti dokaz resnice pred sodiščem. Ne glede na osebne neprijetnosti, ki mi nastajajo iz tega, se smatram vendar srečno, da sem začela boj proti Šusteršiču in tovarišem, ker imam nemara ne povsem neutemeljeno upanje, da prihaja naposled obracun s stranko, katere vsa njena npravnostna kvalifikacija nikakor ne opravičuje, da igra vodilno vlogo v deželi.

Z najlepšo zahvalo za objavo teh vrstic in z odličnim spoštovanjem

Kamila Theimer.

+ O jugoslovanskem jezikovnem vprašanju piše zadrski »Narodni List« med drugim: »Ideja kulturnega in narodnega edinstva vseh Jugoslovancev je osvobodila že veliko večino slovenske inteligence. Razen dr. Rostoharja nima ta ideja med Slovenci niti enega uglednejšega protivnika. Vendar pa so med pristaji te ideje različne struje: večinoma vsled nepravilnega pojmovanja. One, ki so stopili v vprašanje edinstva najdalje in zahtevajo radikalno izvajanje tega edinstva, nazivajo zmernejši »Hrvate«. Očitajo jim, da se hočejo »pohrvatiti«. Tak »Hrvat« bi naj bil dr. Ilešič. Od drugih »zmernejših« se razlikujejo v tem, da jih radi navdajajo dvomi. Vzrok njihove zmernosti in opreznosti je ta, da Hrvatom in Srbom dosti ne zaupajo in da se boje, da bi jih le-ti — »požrli«. Sicer pa napredujejo eni kakor drugi. Do čim je še pred par leti bila večina slovenske inteligence globoko prožeta črnega pesimizma brez vsake vere v spas in bodočnost, delujoč samo na to, da se narod »čim najdalje« vzdrži, je danes že veliko število te inteligence, zlasti mlajše, polno vere in volje, idealov in svetlih pogledov v boljšo bodočnost. Ideja edinstva, ideja narodne veličine — sedemdeset milijonov velike, čustvo, da niso sami, da za njimi stoji na Balkanu preko petnajst milijonov istega naroda. Istih težej in iste bodočnosti, vse to je ustvarilo v njih to silno vero. In dasi je danes med njimi takih, ki so o tem pogledu še skeptični, mlajša Slovenija je tu in ona nam jamči za bodočnost. In njihova dobra volja je nam jamstvo za končni uspeh... Pisec Niko Bartulović zaključuje svoja izvajanja tako-le: »Naši govori so že došli v stadij, da se drug ne more več vsiliti drugemu. Vsi so enako lepi, ponosni in bogati, vsi že imajo lepo razvito književnost in znanost. Radevoljno se ne bo uklonil nobeden. To bi morda bilo idealno, ali je nemogoče. Saj poznamo sami sebe. Zato mislim, da je treba tu že sedaj započeti s praktičnim delom. Kot početek moramo ustvariti pogoje, da vsi Slovenci čitajo in razumejo srbo — hrvaški in vsi Srbi in Hrvati slovensko. V to svrhu bi se moral ustanoviti skupen književni list, v katerem bi se pisalo v obeh govorih v latinici in cirilici. List bi moral svojim naročnikom dajati brezplačno na razpolago male slovensko — hrvaške in srbsko — slovenske besednjake po vzorcu znanega Matičnega. S tem bi se doseglo tesno razvijanje naših književnosti, one bi bile bližnje po vsebini, po duhu, po vrednosti, a končno tudi po jeziku... Besede bi se jele križati in mešati in list bi postal polje, na katerem bi se opaženo in neopaženo izvajala selekcija naših govorov...«

+ Misijonarje od Save. Piše se nam: Teške gospodarske krize tarejo doleniškega kmeta. Najboljši posestniki se selijo na Nemško in v Ameriko. Toda — ako si zadolžen, kaj ti je storiti? — Moli, osobito se priporoči Mariji, »to bolečine ozdravi...« Tako je pridigal nadebuden jezuit. Pa šalo na stran: ko bi ne bila stvar tako proketo žalostna, imenoval bi jo srčno neumno. Naše dobro ljudstvo da še premalo moli! Izpregovoriti je pa tudi še prav resno besedo. Izpovednik je odrekal odvezo članu nepolitičnega društva »Sokol«, le ker je Sokol. Skesani grešnik je uvidel zmoto in se je odpovedal Sokolu in hudiču in izpolnil vse druge zahteve strogega inkvizitorja. To je izsiljevanje, kakor je zapis. v bukvičah in ki ga treba dobro pomniti. Pozivljamo s tem jezuitskega misijonarja, naj izjavi, ali je v sokolskih družtvih doma licemerstvo, zapeljivost, pohujšanje, preestovanje vsake vrste, odganjanje in morenje otrok — ali kje pač? Ej, drzno čelo imate, velečastiti gospodje, in vas li nič ni sram, da se osmelite take stvari očitati poštenjakom? Mar ste vse pozabili, kar se je godilo v preteklem in polpreteklem času pri nas in v okolici? Oh, le boli ponižni bodimo, sicer bo hudo. Priporočamo še našim klerikalnim kolovodjem vobče več skromnosti in pa da uvidijo svojo popolno ničevost, drugače bo zopotato in pa — zasmrdelo do neba. Nikar ne grešite preveč na liberalno potrpežljivost in prizanesljivost, češ, ker smo sedaj dlje časa molčali. Mera je polna. Pred vsem pa od »Sokola« — roke proč!

+ Ubogi Kočevčarji. Kako dobro se Kočevčarjem godi, izpričuje dejstvo, da je okrajno glavarstvo v Kočevju izstavilo od 1. januarja do 13. maja t. l. 600 posov za inozemstvo. Če bo šlo tako naprej, kmalu ne bomo imeli nobenega Kočevčarja več. Žalostil se skoraj gotovo ne bo nihče za njimi.

+ Predavanje dr. Ivana Oražna o njegovih doživljajih in opazovanjih med vojno na Balkanu, ki se vrši danes ob 9. zvečer v restavracijskih prostorih pri »Zlatorogu«, je javno in

vsled tega vsakomur pristopno. Ob 8. zvečer se vrši v posebni sobi iste restavracije izreden občni zbor »Političnega in izobraževalnega društva za dvorski okraj«. Vabimo društvenike, da se tega zbora zanesljivo udeležijo.

— Vse kar je prav. C. kr. policijsko ravnanje postopa silno strogo z gostilničarji, samo s »katoliško« pivnico v Rokodelskem domu dela v tem oziru posebno izjemo, tej katoliški pivnici je vse dovoljeno. Oblast namreč mirno trpi, da se na kegliču Rokodelskega doma kegla dolgo čez polnoč, da krogle neznošno ropotajo in vznemirjajo celo okolico daleč naokrog. Če že keglajo čez policijsko uro, je to stvar, ki briga oblastvo, toda naj se vsaj poskrbi, da bodo krogle mirneje tekale, da ne bo takega peklenskega ropotanja vsako noč kot je sedaj.

— Knjižnici »gospodarskega naprednega društva za šentjakobski okraj« je podarilo zadnji čas več šentjakobskih rodoljubov in rodoljubkinj knjige. Ker nečejo darovalci in darovalke biti imenovani, se jim odbor neimenoma zahvaljuje za njih izredno požrtvovalnost, obenem pa prosi še nadaljnje podpore pri drugih. Izdatki za knjižnico se vsled naraščajočega obiska množe, zato je treba vsestranske pomoči. Darujte tej knjižnici knjige ali prispevke, ali pa ji saj prepustite lepo berilo proti majhni odškodnini. V knjižnico ima pristop vsakdo, ker je knjižnica javna, ljudska. Odprta je vsako sredo in soboto od pol 7. do 9. zvečer na Vožarskem potu št. 4.

— Tatvine knjig iz knjižnice. Zadnji čas so se jele ponavljati tatvine knjig, izposojenih iz knjižnic. — Knjige niso ukradene knjižnicam, ampak izposojevalcem, ki morajo seveda dotične knjige potem plačati. Ker bi bilo dobro, da bi se tem množicim se tatvinam prišlo na sled, prosimo vsakogar, ki bi našel kako, iz knjižnice ukradeno knjigo kod, da to takoj naznani dotični knjižnici, saj je vsaka knjiga štampiljirana na več krajih. Ravno tako pa opozarjamo kupovalce takih ukradenih knjig, da bodo morali izročiti knjige dotični knjižnici, ne da bi dobili povrnjeno plačilo.

— Kako se dela za Jugoslovanstvo. Pred nekaj časom je bil neki Slovenec na zagrebški gornjegradski gimnaziji. Dobil je hipoma kakih deset naročnikov za knjige »Matice Slovencev«, ki so se obenem prijavili za Zemljevid slovenskega ozemlja.

— Poročil se je v Ljubljani gosp. Andrej Franž, pivovar gostilničarske pivovarne v Lescah, doma iz Zataca na Češkem, z gospodično Ano Dobida iz Lesca. Bilo srečno!

— Nogometna tekma. Kakor smo že poročali, se vrši na praznik v četrtek popoldne ob 5. uri na igrišču poleg Lattermannovega dreveroda ob ugodnem vremenu takozvana klasifikacijska nogometna tekma med prvim in drugim moštvom »Ilirije«. Sodeč po uspehu, ki ga je dosegla »Ilirija« o Binkoštih, ste obe moštvi skoraj enako močni. Da se moč vsakega moštva kakor tudi sposobnost vsakega posameznega igralca ugotovi, se vrši ta tekma. In ravno radi tega bo ta tekma gotovo skozinsko živahna ter zanimiva, kajti vsak posamezen igralec si bo gotovo prizadeval, da se pokaže v svoji najboljši formi. Za to tekmo so določene sledeče vstopnine: Sedeži po 1 K, stojšča po 40 v. Želeti bi bilo, da občinstvo s svojim posetom pokaže zanimanje za športno gibanje med nami.

— Corrigenda k fejtону »Slovensko znanstvo« med Poljaki v 111. št. z 17. maja, str. 1., stolp. 1., vrsta 2.: Krakovu namesto Krakovem; — vrsta 12.: 149 namesto 109; — stolpič 2., zadnja vrsta: navaja letnike, kjer članki namesto: izmišlja si članke, ki; — 3. stolpič, 3. vrsta: A. F(ekonija), Trubarica — Celjanka, Zvon Vilj. (1887), 378—79; — str. 2., stolpič 1., vrsta 1.: dr. Lénard, namesto dr. Logar; — stolpič 5., vrsta 27.: Elzejeva, namesto Elzeja.

Lovska dražba. Pri c. kr. okr. glavarstvu v Ljubljani (soba št. 2) se bo dne 3. junija t. l. ob 11. uri dopoldne oddal potom javne dražbe v zakup lov občine Pijava gorica za petletno dobo, ravnotako lov občine Sv. Jošt. — Pri c. kr. okr. glavarstvu pa se bo oddal 2. junija t. l. ob 9. uri dopoldne v zakup lov kraljevskih občin Jesenice, Kropa, Lesce, Ljubno, Mošnje, Ovšiče, Radovljica, Bled, Begunje in Predtrg ter Bela peč. Dražba lovišč se bo vršila v vrsti, kakor so zgoraj občine navedene. Zakupni in dražbeni pogoji se morejo vpogledati pri omenjenih glavarstvih v navadnih uradnih urah.

Praznovanje obletnice ustanovitve »Schulvereina« v Kočevju se je vršilo, kakor drugod dne 13. maja. Zadeva je sicer že deloma zastarela, a zasluži, da se v nekom oziru ne pozabi. Tedaj Kočevčarji so našli ta dan zopet svojo germansko dušo, ker dosti svetlih kronc Schulvereinov pri

njih obleži. Ponosno so plapolale frankfurterice, na nekaterih poslopih bolj sramežljivo črno - žolte. To bi bilo vse v redu, kajti zakaj bi se ljudem nacionalen šport ne dovolil. A nekaj drugega treba pibiti: tudi na c. kr. državni gimnaziji je plapolala ta dan zastava. Komentara ne bomo pisali, naj si ga vsak sam napravi. Heil takim državnim učnim zavodom!

Preprečena avtomobilska nesreča. Na binkoštni ponedeljek ob 11. zvečer so neznani zlikovci v Trati pri Škofiji Loki položili sedem metrov dolg tram čez deželno cesto. Ob istem času je prišel od postaje Škofja Loka avtomobilni omnibus s sedmimi osebami. Dvajset metrov pred tramom je šofer zapazil oviro ter se pravočasno ustavil avtomobil. Pravijo, da so bili klerikalni nezadovoljenci.

Nesreča. V petek ponoči je šel gledat v Cirkah pri Kranju hlapec posestnika, po domače pri Česnju, v hlev k živini. Ko se približa h kobili, udari ga ta s kopitom s tako silo v prsa, da je takoj obležal in drugo noč umrl.

Umrli je v Podbrezjah g. Josip Jeglič, c. kr. davkar v p.

Poskušeno samomor na Bledu. Včeraj smo registrirali vest, ki je bila priobčena v nekaterih nemških, pa tudi slovenskih listih, o roparskem napadu na tehnika Clunaga na Bledu. Mi smo takoj izrekli svoj dvom, da bi se moglo kaj takega zgoditi. — Gotovi listi pa komaj čakajo, da bi mogli s takimi krvavimi vestmi škodovati ugledu našega prvega letovišča. Kakor se kaže, je bil naš dvom popolnoma utemeljen. **Tehnik Clunag je namreč — kakor nam poročajo z Bleda — zapravlil in zaigral precejšnjo vsoto denarja,** ki mu ga je zaupal njegov oče. Ker pa se je zbal očeta, se je poskušil usmrtiti ter **finčgal roparski napad.** Rana je menda tudi precej lahka. Čudno pa se nam zdi, da se gotovi listi prej ne informirajo, predno prinese tako krvavo senzacijo, ki le škoduje. Zadeva se zdaj preiskuje in bomo svoječasno več poročali.

Lovska dražba. Dne 7. junija ob 9. uri dopoldne se bo na uradnem dnevu c. kr. glavarstva v občinski pisarni v Trzinu potom javne dražbe v zakup oddal lov krajevine občine Trzin za dobo od 1. julija 1913 do 30. junija 1918. Zakupni in dražbeni pogoji se morejo vpogledati pri c. kr. okr. glavarstvu v Kranju v navadnih uradnih urah.

Samomor. V Idriji se je v noči od nedelje na ponedeljek v svojem stanovanju obesil na hlačni pas 25letni rudar Ivan Krapš. Usnjati pas je bil pritril na omaro, in sicer tako nizko, da se je še s skrčenimi nogami odtkal tal. Če bi se ga bilo preje našlo, bi se ga bilo gotovo otelo smrti. Tako pa je mogel zdravnik konstatirati le smrt vsled obešenja. Zdravnik je tudi izjavil, da je Krapš izvršil samomor v duševni zmedenosti vsled alkoholizma. Tako zahteva sovražen ljudstva alkohol vedno več žrtve, a navzlic temu se ne more odvaditi žganjepitju.

Zdravniška vest. Bivši hišni zdravnik v zdravilišču Alland, dr. Fygen Barac, je začel svojo zdravniško prakso v Gleichenbergu, zdravilišču za bolezni srca in pljuč.

Kinematograf »Ideal«. Spored za torko 20., sredo 21. in četrtek 22. maja: 1. Morska kopel Trouville. (Potovalna slika. V barvah.) Samo popoldne. 2. Živalstvo morja. (Znanstveno.) — Samo popoldne. 3. Umetnice na trapezu. (Varietetni film.) — Samo popoldne. 4. Žurnal Pathe. (Najnovejša kinematografska poročila.) 5. Moric pri telefonu. (Velekomično.) 6. Krinka lepote. (Senzacijska drama v dveh dejanjih.) — Samo popoldne. Senzacionalno! 7. Izključeni. (Senzacijska drama v štirih dejanjih kakor »Ljudje med ljudmi«.) Dolgost filma 1400 metrov.) Samo zvečer! 8. Ljubzenska ženitev. (Komedična učinkovitost z Maks Linderjem.) — V soboto »Quo vadis«.

Otvoritev vrta, kjer se bo tudi pri dnevnih luči predvajalo.

Kino-Metropol v deželnem gledališču. Danes in jutri popolnoma nov spored: Eidsvold. (Naravni posnetek.) Nepravi policist. (Drama.) Presenečenja mornarja. (Komedično.) Poskušnja. (Veseloigra.) Pravica žene. (Velika drama.) V glavnih vlogah te veletalentirane drame nastopita svetovnoznana kinoigralka **Waldemar Psyllander** in **Ebba Thomson**. — **Dupin seli klavir.** (Komedično.) Začetek ob pol 7. in pol 9. zvečer. Mladini vstop ni dovoljen. — Vodstvu Metropol se je posrečilo zagotoviti si nekaj najboljših filmov za bližnjo bodočnost. Opozarjamo že danes na 1000 m dolg film »Vražja ženska«, ki se bo predvajal samo dva dni, v četrtek in petek v deželnem gledališču.

V mestni klavirni se je zaklalo od 4. do 11. t. m. 68 volov, 7 bikov, 7 krav, 175 prašičev, 196 telet, 33 koštrunov, 140 kozličev. Npelialo pa

se je 239 kg mesa, 106 zaklanih telet in 53 zaklanih kozličev.

Signal za ogenj. Včeraj popoldne ob 1/2, na 5. je na Gradu enkrat ustrelil. Ljudje so, kakor običajno, začeli povpraševati, kje gori, a so kmalu izvedeli, da nikjer. Top je sprožil baje neki vojak iz nevednosti, kar je čuvaj rešilni postaji takoj telefonično sporočil.

Nesreča na železnici. Včeraj popoldne je na južnem kolodvoru vlak povozil železniškega pripetjača Alojzija Marolta. Njegovo truplo so prepeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu. Ponesrečenec se je pred kratkom oženil in je stanoval na Dolenjski cesti.

Pod vlak je hotela skočiti snoči 36letna Marija Pibernikova iz Mokronoga, a so namen še pravočasno preprečili. Zdravnik je konstatiral, da je umobolna ter odredil, da so jo z rešilnim vozom prepeljali na opazovalni oddelk v deželno bolnišnico.

S trga. Včeraj se je na trgu z ozirom na zasirjenost mleko preizkusilo v 16 steklenic in je bilo vse dobro.

Najdene stvari. 1 rjava denarnica z vsebino, 1 železna »Drehstange«, 1 črna mala denarnica z vsebino, 2 zvezka, 1 dežnik, 1 denarnica, 1 šivalne potrebščine, 1 športna verižica. Izgubljenosti stvari: 1 svilnata šerpa, 1 denarnica z 10 K, 4 bankovci po 10 K, 1 otročja jopica (mornarska), 1 zlata zapestnica v obliki verižice, 1 pes, srednje velikosti, rumen, z malo rano na hrbtu, 1 zlat prstan z 3 belimi kamenčki, 1 ključ, 1 črna denarnica z 22 K 4 vin., 1 črna denarnica s čez 5 K denarja, 1 očala s koščnim držalom, 1 zlata zapestnica, 1 ura z verižico, 1 dežnik s srebrnim držalom, 1 črni mali psiček, 1 srebrna žepna ura z 1 pokrovom in 1 denarnica z 9 K vsebine.

Deželna vlada proti mestni občini.

V zadevi izrabe vodne sile na Ljubljani je deželna vlada odločila proti mestni občini ljubljanski v prilog deželnemu odboru.

Razsodba se glasi: Mestna občina ljubljanska je zaprosila vodopravno dovoljenje za projekt vodosilne naprave za pridobitev električnega toka pri zajezni zatvornici ob Ljubljani, ki jo napravi komisija za osuševanje ljubljanskega Barja. Kranjski deželni odbor, v sporazumu z upravo državnih železnic, je zaprosil vodopravnega dovoljenja za enak projekt za vkoristitev vodne sile reke Ljubljanice pri isti zajezni zatvornici za pridobitev električnega toka. V zmislu § 71. lit. b kranjskega vodopravnega zakona z dne 15. maja 1872 dež. zak. št. 16 deželna vlada kot po § 54 odst. 2. navedenega zakona pristojno vodopravno oblastvo izreka na podstavi dne 17. in 20. marca izvršene komisijonalne razprave, da pristoji skupnemu projektu kranjskega deželnege odbora in c. kr. uprave državnih železnic z ozirom na njegovo pretežno važnost za narodno gospodarstvo prednost pred projektom mestne občine ljubljanske in da mora kranjski deželni odbor združeno s c. kr. upravo državnih železnic podrobne projekte, ki naj tvorijo postavbo za nadaljnje privolilno postopanje vložiti v enem letu po pravomocnosti te razsodbe. — Razloge, na katere se opira ta razsodba, priobčimo jutri. — Zoper to razsodbo je dopuščena pritožba na c. kr. poljedelsko ministrstvo, ki jo je pismeno ali ustno v 14 dneh po tem razglasu vložiti pri c. kr. deželni vladi.

Narodna obramba.

Šenpeterska moška in ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda ste imeli v soboto na Ahačjevi cesti pri Zupančiču svoj občni zbor. Predsednik g. Mally naznanja, da je prvomestnik vladni svetnik g. Senekovič zadržan ter pozdravlja blagajnika osrednjega odbora, notarja g. Hudovernika. Predsednica ženske podružnice, g. Mihaela Segova, pozivlja k vztrajnemu skupnemu delu ter naznanja, da je v minulem letu umrla g. Ana Mateličeva. Tajnica gđna. Baudekova poroča o društvenem delovanju ter sproži misel, da bi podružnici napravili v šentpeterskem okraju poseben Ciril-Metodov dan. Podružnica ima 4 pokroviteljice, 122 rednih članic in 22 ustanovnic. Blagajničarka g. Potočnikova poroča, da je podružnica oddala centrali nekaj nad 300 K več kakor lansko leto. Lansko Jurjevanje je neslo 292 K 85 vin. Vrt na veselica na Telovo 685 K 81 vin., Malenškovo večer 255 K 15 v. Osrednjemu odboru je bilo skupno oddano 1494 K 97 vin. — Moška podružnica ima 207 članov. Oddala je centrali 468 K. G. Lavoslav Cvetnič je vplačal obrambni kamen. — Blagaj-

nik osrednje družbe, g. notar Hudovernik se zahvali obema podružnicama za njih uspešno delovanje. — Pri nato vršilih se volitvah, ki so se vršile per acclamationem, so bili izvoljeni: za predsednico ženske podružnice ga. Mihaela Segova, za predsednika moške podružnice gosp. Mally; za odbornice ženske podružnice ge.: Vučnikova, Potočnikova, Kneislova, Trškankova, Podkrajškova in gđna. Baudekova, Kendova in Rohrmannova; za odbornike moške podružnice so bili izvoljeni sledeči gg.: Rohrmann, Potočnik, Vučnik, Segova, stotnik Maselj, profesor Maselj, Mencinger, Verovšek in Gherbaz. — Za delegatnje pri glavni skupščini so bile izvoljene gđna. Rohrmannova in Kendova, eventualno Kneislova. Za kamen: 43. g. Segova, za kamen 9. g. Gherbaz, kamen 13. g. Podkrajšek. Razven tega so bili izvoljeni kot delegati še gg.: Planinec, Zupančič, Kneisl in Mally. Občni zbor je nato priporočal odboru, da uvažuje željo, da naj se priredi Ciril-Metodov dan. — Jurjevanje naj se priredi pozneje na kako nedeljo v letu, da se odpravi konkurenca gostilničarju. Končno se g. Segova še spomni neumorne tajnice gđne. Baudekove, ki je že 21. bila izvoljena za tajnico.

Društvena naznanila.

V prid Društvu za zgradbo Sokolskega doma Sokolu I. se priredi jutri, v sredo, na vrtu brata Počivalnika, Sv. Petra cesta, vrtni koncert društvenega salonskega orkestra. — Spored je jako zanimiv in se vsem prijateljem godbe in Sokola I. priporočata ta prireditelji. Začetek točno ob pol 9. uri zvečer. Vstopnina 30 vin. za osebo.

Občekoristna zadruga za stavbe in stanovanja v Ljubljani ima svoj občni zbor v petek, 23. maja ob 8. zvečer v zgornjih prostorih restavracije Pri roži.

Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Kamnik priredi dne 4. junija t. l. popoldne ob 4. uri v sodni dvorani št. 2 svoj občni zbor.

Idrijska Sokolska župa priredi v nedeljo, 25. maja, pešizlet v Črni vrh. Iz Idrije je odhod ob 7/10. dopoldne. Skupni obed je v gostilni Blaža Zajca v Predgrizah. Na njegovem posestvu bo tudi javna telovadba, pri kateri se bodo izvajale proste vaje in vaje na drogu. Povratek iz Črne vrha je zvečer ob 6. uri. Predsedstvo vabi k najštevilnejši udeležbi.

Društvo za otroško varstvo in Idriji sklicuje letni društveni občni zbor na 25. maja t. l. dopoldne ob 9. uri k sodišču v Idriji v razpravni sobi št. 1 z navadnim dnevnim redom.

Akademsko društvo slovenskim veterinarjem na Dunaju priredi svoj II. redni občni zbor v soboto dne 24. maja t. l. v restavraciji Siegl, III., Neulingasse 28.

»Sava«, društvo svobodomislilnih slovenskih akademikov na Dunaju je konstituiralo svoj odbor, izvoljen na I. rednem občnem zboru XXI. tečaja 10. maja, sledeče: Predsednik Jože Samec, cand. med. vet. Podpredsednik Anton Cizelj, stud. med. Blagajnik Bogdan Žužek, stud. iur. Gospodar Ivan Ogorelec, stud. com. Knjižničar Božidar Kristančič, stud. eksp. Arhivar Robert Salloker, cand. iur. Namestnika Franc Drašler, stud. eksp. in Josip Ermenc, stud. med. Pregledniki Franc Košmeli, cand. iur.; Srečko Lapajne, cand. for. in Virko Lapajne, cand. iur.

Izpred sodišča.

Morilec poslanca Schuhmeierja pred dunajsko poroto. Včeraj se je pričela pred dunajskim porotnim sodiščem na dva dni določena obravnava proti morilcu socialnodemokratskega poslanca Franca Schuhmeierja, krščanskemu socialcu Pavlu Kunschaku. Obtožnica dolži Kunschaka, rojenega na Dunaju, 43 let starega železarja, zavratnega umora, ker je napadel dne 11. februarja na dunajskem kolodvoru severozapadne železnice poslanca Franca Schuhmeierja od zadaj in ga ustrelil, vsled česar je Schuhmeier umrl. — Obtožnica opisuje umor približno sledeče: Dne 11. febr. se je vračal poslanec Franc Schuhmeier iz Stockeraua, kjer je imel volilni shod. Iz perona na kolodvoru severozapadne železnice je šel Schuhmeier v carinsko dvorano, da bi prišel od tod k izhodu kolodvora. Bilo je okoli 1/4 na 11. zvečer. Ko je bil Schuhmeier približno v sredi dvorane, je potegnil nenadoma neki možki, ki je šel komaj dva koraka za njim pištolo repetirko, nameril na poslanca in

ustrelil. Schuhmeier, zadet v tilnik, je padel na obraz in je bil v nekaj minutah mrtav. Morilec je postal nekaj trenutkov s pobešeno roko v kateri je držal pištolo, kot bi čakal uspeh svojega dejanja, nato je vtaknil pištolo mirno v žep in hotel oditi z besedami: »To je moje maščevanje«. V tem trenutku sta skočila na njega dva železniška uslužbenca, toda morilec jih je odrinil in jima zaklical: **Stojta! Kar sem hotel storiti sem storil, sedaj ne bom storil nikomur nič žalega.** In res je šel mož ž njima mirno v policijsko stražnico, kjer je povedal, da je Pavel Kunschak.

Morilec Pavel Kunschak, ki pripada politično krščansko socialni stranki, je sin dunajskega izvoščaka, je dovršil na Dunaju ljudsko šolo in se izučil za livarja. V 22. letu je šel na popotovanje in je delal več ali manj časa v Mariboru, v Solnogradu, v Švici, v Nemčiji, v Argentini in končno zopet na Dunaju. Od 14. junija l. l. pa je bil brez dela in je živel od svojih prihrankov. — Morilec je pripoznal, da je imel že delj časa namen usmrtiti enega socialno demokratskega vodjo in da je šel na kolodvor z namenom, da usmrti Schuhmeierja. Zato je tudi ustrelil na njega od zadaj in tako blizo. V svojo obrambo pa navaja Kunschak, da je postal pravzaprav le žrtev socialno demokratskih delavcev. Kajti povsod, kjer je služil, so ga baje toliko časa silili in priganjali, da bi pristopil k socialno demokratski organizaciji, dokler ga niso, ker ni hotel postati socialni demokrat, ali odpustili ali pa mu tako zagrenili življenje in otežili njegovo stališče, da je delo sam pustil. Zato tudi že od 14. jun. l. l. ni imel dela in je živel od prihrankov. Ker mu je denar začel pohajati, je sklenil, da se maščuje nad nasilnimi socialnimi demokrati in sicer na ta način, da ustrelji enega njihovih vodij. Razmišljal je dolgo, koga bi si izbral za svojo žrtev in je prišel končno na Schuhmeierja, katerega je že prej poznal in katerega je smatral za največjega socialno demokratskega krivca. To je teoretičen moment njegovega zlodejstva. — Sodni psihijatri so izjavili o duševnem stanju morilca, da kaže pač ne navaden značaj, vendar pa se ne da dokazati pri njem, da bi bil duševno bolan in je torej za svoje v preslepljeni maščevalnosti izvršeno, premišljeno dejanje popolnoma odgovoren.

Obravnava se je pričela ob 10. dopoldne. Za obravnavo vlada veliko zanimanje in že ob 7. zjutraj so čakali ljudje pred sodnim poslopjem, da pridejo v avditorij. — Obtožnico je poslušal morilec popolnoma mirno in je izjavil na vprašanje predsednika, če prizna, da je kriv, da se čuti krivega, pač pa, da ni obtožnica točna. Prizna tudi, da je imel v principu namen usmrtiti poslanca. Pri nadaljnjem dolgem zaslišanju trdi Kunschak, da si je izbral ravno Schuhmeierja za svojo žrtev zato, ker ga je poznal kot ničvrednega človeka, ki je napravil mnogim velikim škodo, učil to, kar je vedel da ni prav in je tudi njega ruiniral. Ni pa izbral njega ravno zaradi tega, ker je baje po mnenju najvplivnejši socialni demokrat, ker bi si bil v tem slučaju privoščil dr. Adlerja ali koga drugega. Morilec je spremljal Schuhmeierja skrivaj v Stokerau, toda tam ni hotel izvršiti atentata, ker ni hotel imeti opraviti s tamošnjo policijo. Pravi dalje: »Na dunajskem peronu sem ga videl, prehitel me je, v tem trenutku sem potegnil pištolo, nameril, (pokaže z roko), sprožil in Schuhmeierja ni bilo več.«

Priče ki so bile navzoče so izpovedale v smislu obtožnice; njegova gosposinja opiše Kunschaka kot pametnega in treznega človeka. — Danes bodo zaslišane še ostale priče, sodbo pričakujejo danes zvečer.

Razne stvari.

Železniška nesreča. Iz Rima poročajo: Na progi Rim-Foggia je v nedeljo zadel osební vlak ob tovornege. Tri osebe so bile ubite, več pa težko ranjenih.

Rodbinska drama. Iz Szatmarja poročajo: Gabriella Hatori je iz obupa, ker so jo njeni sorodniki pripravili ob vse premoženje, zastupila najprej svoja oba sina v starosti treh do petih let, nato pa še sama sebe. Prebivalstvo je hotelo sorodnike linčati, kar je orožništvo preprečilo.

Sufregetke. Iz Londona poročajo: V Boxnore so predvčerajšnjim našli dve bombi, ki pa so jih pravočasno uničili. Bombi so najbrže položile sufregetke. V Cambridge so sufregetke zažgale eno hišo, ki je popolnoma zgorela. Dve sufregetki so aretirali.

Zrakoplovna nesreča v Hercegovini. K včerajšnji poročili o zrakoplovni nesreči v Čeplinji še poročajo: Kakor je izpovedal lahko po-

škodovani poročnik Flassig, se je nezgoda zgodila sledeče: Stotnik Andrič je hotel v spremstvu Flassiga napraviti okrožni polet skozi Hercegovino. Po večurnem poletu je zapazil stotnik, da mu prihaja slabo vsled prevelike vročine, in se je vsled tega hotel pri Čapljni spustiti na tla. Kar naenkrat pa stotnik ni mogel več voditi zrakoplova, ki je padel na tla. Andriču je črepinja večkrat počila ter je umrl v par urah. Flassig je dobil le par lahkih kontuzij in ga niso mogli takoj zaslišati. Aparat se je razbil. Ponesrečenec je takoj prišla na pomoč vojaška pomoč iz Čapljne.

Tramvajska nesreča. Iz Bruselja poročajo: Na električni cestni železnici v Verviersu je odpovedala zavira. Voz je zdrčal z največjo hitrostjo po cesti navzdol ter zavozil v neko izložbo. Sedem pasažirjev je bilo ubitih, mnogo pa več ali manj poškodovanih.

Nesreča v rudniku. Iz Novega Jorka poročajo: V nekem rudniku blizu Belle Valley v državi Ohio je bilo vsled dveh eksplozij ubitih šestnajst rudarjev.

Povodnji na Francoskem. V različnih pokrajinah na Francoskem so velike povodnji. V okraju Beziers sta utonili dve osebi, v okolici Perpignana pa tri.

Veliko poverjenje. Iz Draždan poročajo: Bančni uradnik Richter »Splošnega nemškega kreditnega zavoda« je bil aretiran zaradi poverjenja. Poverbe znašajo pol milijona mark.

Velika tatvina. Iz Frakbroda poročajo: Na glavnem kolodvoru je bila v nedeljo popoldne nekemu berlinskemu bankirju ukradena usnjata mapa, v kateri je imel za 200.000 mark menic. O tatu nimajo sledu.

Dragocena slika ukradena. Iz Budimpešte poročajo: Pri požaru protestantovske cerkve v Eperiesu je bila ukradena slavna Brockyjeva slika Jezusa, ki je vredna 200.000 kron. Policija meni, da je tat cerkev zažgal, da s tem prikrije svoj zločin.

Avtomobilska nesreča. Iz Piacenze poročajo: Pri Pianelli je povozil avtomobil grofa Cigale neko kmetico z imenom Angela Simonetti, ki je šla nepravdoma ravno tik pred avtomobilom čez cesto. Avtomobil je zavozil v ograjo nekega mosta ter se prevrnil. Grof Cigale, njegova mati, rojena grofica Stradella, in neka učiteljica, ki so bili v avtomobilu, so se poškodovali.

Samomor turškega princa. Iz Carigrada poročajo: Princ Heiraddin, vnuk sultana Abdul Asisa, se je v nedeljo zvečer ustrelil. 22letni princ je zapustil pismo, v katerem stoji, da je izvršil samomor zaradi svoje nervoznosti. Govori pa se, da ga je izvršil zaradi neke ljubavne afer.

Panamski kanal v nevarnosti. Iz Novega Jorka poročajo: Navzlic vsem dementijem je zgradba Panamskega kanala vendarle resno ogrožena. Poročila, da se podira zemlja, se množe od dne do dne. V zadnjem času je zdrknilo več nego pol milijona kubičnih metrov zemlje v kanal. Otvoritev kanala se bo najbrže še za nadaljnjih šest mesecev zakasnila.

Zrakoplovna nesreča. Iz Monakovega poročajo: Zrakoplov »Zürich«, v katerem so bili trije možki in ena dama, se je hotel pri Landsbergu spustiti na tla. Pri tem je tako zelo zadel ob tla, da je eden izmed možkih padel iz košare ter se poškodoval. Dama, ki je izgubila ravnotežje, je eden od obeh gospodov še pravočasno zgrabil, vendar pa je z gorenjem delom telesa visela iz košare. Zrakoplov se je takoj zopet vzdignil. Možki, ki je držal damo, je končno omagal, in dama je padla iz višine 200 metrov v Starnberško jezero, kjer je utonila.

Vojaške demonstracije proti triletni vojaški službi. V Toulu na Francoskem so vzprizorili vojaški, ko so izvedeli, da bodo morali rezervisti, mesto da bi bili letos po dvehletni službi odpuščeni, še eno leto služiti, velike demonstracije. Vojaški so se zbrali na glavnih trgih in začeli napadati vojaške funkcije. Da bi spravili vojaške v vojašnice, je ukazal poveljnik garnizije dati znamenje za alarm. Vojaški, razun okoli 300 rezervistov, so šli takoj v vojašnice, po dolgem in mirnem prigovarjanju pa se je posrečilo spraviti domov tudi zaostale. Toda drugi dan so se demonstracije ponovile in poostrele. Demonstranti so se zbrali na vežbališču in so hoteli v sklenjenih vrstah korakati v mesto, da demonstrirajo povodom vojaškega koncerta proti triletni vojaški službi. Častniki v uniformi in v civilnih oblekah so poskušali demonstrante pomiriti. Toda zaman. Vojaški so nekaj častnikov pretepli, komandantu garnizije pa so rekli, da gredo rajši na vojno, kot bi ostali v vojašnicah. Hočemo se tepsti za Francijo, tri leta pa ne ostanejo tu. Nato je prišlo oboroženo vojaštvo in sicer infanterija in konjenica. Demonstranti so zbežali v vino-grade, kamor so jim vojaški sledili in kjer so se vneli kratki boji, v katerih so demonstranti podlegli. Civilno prebivalstvo je večinoma proti de-

monstrantom in je pomagalo vojaštvu. Do večera se polovili skoro vse demonstracije in jih zaprli po raznih vojašnicah.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dogodki na Balkanu.

Srbsko stališče glede razdelitve osvojenega ozemlja.

Belgrad, 20. maja. (Izvirno poročilo). Z ozirom na srbsko stališče o razdelitvi osvojenega ozemlja so važni ti-le podatki, črpani iz tabele, ki je bila danes obelodanjena: Bolgarska je osvojila ozemlja 59.000 km², Srbija 60.000 km², Crna gora 5000 km² in Grška brez otokov 30.000 km². Od tega ozemlja bi v smislu bolgarskih aspiracij pripadlo Bolgarski 87.000 km², Srbiji 26.000 km², Crni gori 7000 km² in Grški 11.000 km², ako se izloči Albanija s 26.000 km². V smislu srbsko-grškega stališča bi dobila Bolgarska 61.000 km², Srbija 36.000 km², Crna gora 7000 km², Grška pa 27.000 km². Po Bolgarski razdelitvi bi Bolgarija po vojni merila 183.000 km², Srbija 75.000 km², Crna gora 16.000 km² in Grška 76.000 km². Po srbsko-grški razdelitvi bi Bolgarska merila 157.000 km², Srbija 85.000, Grška 92.000 in Crna gora 16.000 km². V tem slučaju bi Bolgarska štela 6 milijonov prebivalcev, Srbija 4 milijone 100.000, Crna gora 1/2 milijona, Grška 3 milijone 500.000 prebivalcev. Pred vojno je znašala velikost Srbije nasproti Bolgarski sorazmerno 50%, Crne gore 9%, in Grške 67%. Po Bolgarski razdelitvi bi sedanja Srbija imela v primeri z bolgarskim ozemljem samo 41%, Crna gora 9%, in Grška samo 40%. Razmerje prebivalstva, ki je bilo preje izraženo v številkah 70, oziroma 7 in 60 odstotkov, bi bilo po srbski razdelitvi po končani vojni 68, oziroma 7 in 53 odstotkov. Pred vojno je ozemlje ostalih zaveznikov nasproti Bolgarski skupaj znašalo 126,6 od sto, po vojni pa bi v smislu bolgarske razdelitve znašalo 90 od sto, torej vse države za 10% manj od same Bolgarske, dočim bi po srbski delitvi znašalo ozemlje 124, prebivalstvo, ki je preje znašalo 126%, pa 128. Po srbski razdelitvi bi Bolgarska dobila 10.000 km² manj ozemlja, ki bi ga naj dobila Srbija; za to pa dobi Bolgarska 17.000 km² več zemlje v Trakiji, s čimer se v pogodbi ni računalo, pač pa se je računalo, da dobi Srbija Albanijo. V tem slučaju bi ostalo razmerje med Bolgarsko in ostalimi zavezniki isto in bi se potemkamenj ravnotežje čisto nič ne spremenilo, ker bi tudi sedanja Bolgarska bila skoro dvakrat večja od Srbije. Ker so za časa vojne mobilizirale Bolgarska 450.000 vojakov, Srbija 402.000, Crna gora 45.000 in Grška 150.000 in je vojna stala, ako se računa na vojaka za 200 dni po 5 kron v dnevno in za vsakega padlega ali nesposobnega borca, katerih je imela Bolgarska 40.000, Srbija 21.000, Crna gora 8000 in Grška 6000 15.000 kron, Bolgarsko 1 milijardo 50 milijonov, Srbijo 717 milijonov, Crno goro 165 milijonov in Grško 340 milijonov, bi stalo po bolgarski razdelitvi dobljeno zemljišče 1 kilometer Bolgarsko 12.000 kron, Srbijo 27.000, Crno goro 23.000, Grško pa 30.000 kron. Po srbski razdelitvi bi stal 1 kilometer Bolgarsko 17.000 kron, Srbijo 20.000, Crno goro 25.700, Grško pa 14.000 kron. V vsakem slučaju plačata najdražje Srbija in Crna gora dobljeno ozemlje. Te številke najbolje upravičujejo srbsko-grško stališče in bodo služile kot podlaga za utemeljevanje srbskega stališča pred Bolgarsko in pred svetom.

Srbsko - bolgarski spor.

Belgrad, 20. maja. (Izvirno poročilo). Srbsko-bolgarski spor se zadnje dni presoja mnogo mirneje in mnogo indicij opravičuje optimizem. Pomirjevalni ton merodajnih bolgarskih izjav harmonira sedanji s mirnim stališčem srbskih krogov. Veliko nevoljo vzbujajo alarmujoče vesti, ki se razširjajo preko Dunaja in ki nimajo nobene stvarne podlage. Te vesti povečujejo in dajejo pomen neodgovornim izpadom in senzacijam sofijskega časopisa, odnosno brezvestnih tujih korespondentov. Tukajšnji resnejši listi pišejo zelo umerjeno in izražajo nado v razsodnost bolgarskih državnikov. Kakor se zdi, je bilo danes končano posvetovanje srbskih nerodajnih krogov, ki je trajalo ves zadnji teden. Vojvoda Putnik je danes odpotoval v Skopje, poslanec dr. Spalajković pa odpotuje te dni v Sofijo. Pogajanja med srbsko in bolgarsko vlado se bodo vršila na prijateljski način. S stvarnimi argumenti se bo poskušilo izogniti vsemu, kar bi lahko izzvalo komplikacije. Ako le mogoče, se bosta Srbija in Bolgarska izognili vsakemu razsodišču ali posredovanju velesil, vsaj v temeljnih

vprašanjih. Vesti o ultimatu Bolgarski in o aneksiji okupiranega ozemlja se najodločnejše dementirajo. Zdi se, da se bodo po izmenjavi misli med zavezniki vladami vodila pogajanja o razdelitvi osvojenega ozemlja skupno in kot en kompleks v istodobni prisotnosti vseh štirih zaveznikov. Samo med Srbijo in Crno goru bodo morda teritorialna vprašanja prišla na dnevni red kasneje, da se rešijo skupno z ostalimi vprašanji v bodočem razmerju med obema srbskima državama. Med Srbijo, Bolgarsko in Grško bodo vsekakor že te dni poskusili skupno rešiti vsa vprašanja o razdelitvi osvojenega ozemlja. Prav tako se sodi, da bo mirovna pogodba v Londonu podpisana naenkrat od vseh zaveznikov, ker sedanji tudi Bolgarska dovoljuje, da se sprejme v pogodbo garancije za rešitev vprašanj, ki interesirajo ostale zaveznike. Vsekakor se v poučenih krogih zadržuje, da za sedanji niso umestne alarmujoče vesti in da vse kaže na to, da pride do mirnega sporazuma. S strani, ki jim je ležeče na tem, da se splošno vladajoča neizvestnost čim prej konča, se vsaj trudi na vse načine, da se zagotovi mir, a miru žele najbolj zavezniški sami. O odločitvah in sklepih srbske državniške konference, ki se je vršila zadnje dni, se čuva največja tajnost ne samo, ker so načelne, marveč tudi taktične narave. Gotovo je samo to, da zahtevata Srbija in Grška, da se teritorialno dotikata in da tvorijo mejo med Bolgarsko in njima desno obrežje reke Vardarja. O kakšnih najnovejših propozicijah bolgarske vlade ni tukaj dosedaj ničesar pozitivnega znano. Tekom tega tedna pa bo nemara mogoče tudi o namenih bolgarske vlade dobiti pozitivnih vesti.

Vojna je izključena.

London, 20. maja. Neki balkanski delegat se je nasproti angleškim listom izrazil, da se sedanja situacija na Balkanu ne sme presojati prepešmistično. Po njegovem zatrdilu je nova vojna na Balkanu popolnoma izključena. Mir bo v kratkem zaključen, balkanski državniiki pa bodo napeli vse sile, da se med zavezniki obstoječi spori poravnajo mirnim potom.

Nova navodila srbskim delegatom.

Belgrad, 20. maja. Srbski delegati na mirovni konferenci v Londonu so dobili navodila, da morajo izposlovati, da se v mirovni zapisnik sprejme točka, kjer se bo fiksirala pravica Srbije do pristanišča ob Jadranskem morju.

Kralj Peter odstopi?

Pariz, 20. maja. »Echo de Paris« javlja neverjetno vest, da se bo srbski kralj Peter takoj po sklenjenem miru odpovedal prestolu in da se naseli kot privatnik v Ženovi, kamor so že prišli njegovi pooblaščenici, da mu pripravijo stanovanje.

Sestanek mirovnih delegatov.

London, 20. maja. Danes popoldne se sestanejo delegati balkanskih držav, da se posvetujejo o skupnem postopanju napram mirovnemu načrtu velesil. Kakor se zatruje, se bodo delegati sporazumeli, da se izčrta iz protokola nekaj besed, ki bi delale vtisk, kakor da bi se balkanske države izročale na milost in nemilost velesilam. Spremenile bodo š 7., ki določa čas in postopanje glede poznejših, na trgovske in gospodarske odnose med Turčijo in balkanskimi državami se nanašajočih določb.

Poslaniška konferenca.

London, 20. maja. Na današnji seji poslaniške konference se bo najprvo razpravljalo o mirovnih pogojih, nato pa o južnih albanskih mejah in končno o albanskem statutu.

Mirovni delegati v Londonu.

London, 20. maja. Sir Edvard Grey je sprejel v uradu angleškega zunanjega ministrstva večino mirovnih delegatov balkanskih držav.

Nesreča srbskega delegata.

London, 20. maja. Srbski delegat na mirovni konferenci, Stojan Novaković, je padel v svojem hotelu na stopnicah in si pretresel živce.

Esad paša obolel.

Dunaj, 20. maja. Iz Drača poročajo, da je Esad paša obolel v Tirani in se zaradi tega tudi ni mogel udeležiti albanskega shoda, ki ga je sklical v Kroji.

Srbsko-grška pogodba.

Berolin, 20. maja. Berolinski listi poročajo, da obsega med Srbijo in Grško sklenjena pogodba sledeče točke: Srbija podpira Grško v vprašanju Soluna; Grška podpira Srbijo glede njene zahteve po ozemlju na desnem bregu reke Vardar; glede južne Makedonije se določa, da si jo Srbija in Grška med seboj razdelita po svobodnem svojem preudarku. Za vse slučaje si obedve državi obljubita obojestransko oboroženo pomoč.

Iz Albanije.

Dunaj, 20. maja. »Südslavische Kor.« poroča, da razvija bivši albanski poslanec v turškem parlamentu, Hassan bej, ki so ga Srbi izpustili iz ujetništva, v Severni Albaniji živahno agitacijo za Srbijo. Albanska skupščina, ki je bila sklicana v Kroji, se ni vršila. Pogajanja med Esad pašo in provizorično albansko v Valoni so se razbila.

Italija in Grška.

Rim, 20. maja. Listi poročajo, da se vrše med Italijo in Grško glede južnoalbanskih mej direktna pogajanja, ki merijo na to, da se med obema državama doseže miren sporazum. Listi naglašajo, da so dani vsi predpogoji, da bo prišlo med obema državama do popolnega sporazuma.

Vjeta avstrijska patrulja.

Cetinje, 20. maja. V današnji seji zasedali avstrijske patrulje, ki je prekorajčila mejo. Patrulja pripada 5. artilerijskemu polku, vodil pa jo je rezervni poročnik Knol. Patrulja je zšla iz Gorkovca v Krivošiji tri kilometre preko meje in je bila tu zajeta. Crnogorske oblasti so avstrijske vojske po kratki preiskavi izpustile in so le ti se že vrnili k svojemu polku.

Seja državnega zbora. — Stürgkh govori.

Dunaj, 20. maja. V današnji seji je poslanska zbornica najprej razpravljala o nekaterih zadevah legitimacijskega odseka. Nato je prešla v razpravo proračunskega provizorija. Ministrski predsednik grof Stürgkh je podal svoj eksproze, ki se večinoma tiče notranje politične situacije, dočim so navedbe o zunanji politiki zelo skromne in so samo reprodukcija koncepta, dobljenega iz ministrstva zunanjih del. Uvodoma je poudarjal ministrski predsednik, da je dolžnost državnega zbora, da ohrani svojo delazmožnost, ter priznal, da so notranji politični zapletljaji taki, da se nasproti njim le težko more razvijati optimizem. Stürgkh je slikal razmere na Češkem in v Galiciji kot zelo resne in poudarjal, da ima parlament veliko nalogo izvesti finančni načrt, ter naglašal, da ni mogoče razbiti junktima med novimi davki in raznimi za prebivalstvo vevležnimi postavami, kakor je uradniška službena pragmatika in drugi zakoni. Nadalje je naglašal, da parlament ni kompetenten razpravljati o zunanji politiki (?) vendar pa je on pripravljen ustreči radovednosti poslancev in dati kratek pregled avstro-ogrške zunanje politike. Ta politika baje sledi načelu »Balkan balkanskim narodom«. Avstrija je vstrajala pri svoji zahtevi, da naj velja to načelo nasproti vsem narodom, torej tudi nasproti Albancem. Navzlic težkočam je Avstro-Ogrska pripomogla do veljave svojega principalnega stališča in sedanji je pričakovati, da bo že v kratkem sklenjen mir na Balkanu. Avstrijska diplomacija bo skrbela za ureditev zvez, ki nas vežejo z balkanskimi državami v gospodarskem oziru in upravičeno pričakuje, da bodo balkanske države prijateljsko postopanje (?) avstrijske države po zaslugi vpostevale. Stürgkh je nadalje v Berchitoldovem imenu zavračal napade časopisov in poslancev na literarni biro zunanjega ministrstva in izjavil, da prevzame za to delovanje literarne biroja popolno odgovornost. (Velikanski hrup, ministru ugovarjajo poslanci vseh strank). Nadalje je naznanil, da bo vojna uprava odredila nadaljne vojaške olajšave ter poudarjal, da se demobilizacija v južnih pokrajinah monarhije izvrši šele, ko bodo razmere na Balkanu popolnoma urejene. Končno je grof Stürgkh pozval parlament, naj se izogne razpravam o državni zunanji politiki ter opusti vsako kritiko o delovanju avstro-ogrške diplomacije, ker bi to škodovalo državnim interesom. (Vihar v zbornici, poslanci hrupno ugovarjajo.)

Prvi govornik je bil slovenski klerikalec dr. Anton Korošec. Omejil se je na kratko kritiko dualističnega državnega sistema. Govornik je poudarjal, da avstro-ogrski Jugoslavlani ne iščejo svojih ciljev izven meja avstro-ogrške monarhije, zahtevajo ap iste pravice kakor drugi narodi. Jugoslavlani ne marajo madžarske Avstrije, od avstrijskih vlad ne pričakujejo ničesar, vse upe pa stavijo na dinastijo, ki je dovolj silna in močna, da razbije poguben dualistični vladni sistem.

Za Koroščem je govoril v imenu nemškega Nationalverbanda dr. Gross. V današnji seji bo govoril tudi tržaški poslanec dr. Otokar Rybač.

Dr. Šusteršič zopet na krmilu.

Dunaj, 20. maja. Danes se je slovensko-hrvaški klub zopet konstituiral. Za predsednika je izvolil dr. Šusteršiča, za podpredsednika pa

dr. Dulibića in prof. Spinčiča. Zopetna izvolitev dr. Šusteršiča se smatra kot prehod slovenskih klerikalcev in hrvaških pravašev v oportunistično, vladi prijazno strujo.

Odlikovanje.

Dunaj, 20. maja. Generalni advokat pri kasacijskem kot najvišjem sodišču Ivan Okretić je bil od cesarja odlikovan z viteškim križcem Leopoldovega reda.

Poljski klub.

Dunaj, 20. maja. Poljski listi poročajo, da bo parlamentarna komisija poljskega kluba izvedla danes kompromisno formulo glede finančnega načrta, glasom katere se reši finančni načrt še pred poletnimi počitnicami. Ta formula bo tako sestavljena, da jo bo sprejela lahko tudi poljska ljudska stranka.

Frankovci so se z nasiljem polastili lista »Hrvatska«.

Zagreb, 20. maja. Spori v hrvaški stranki prava so dospeli včeraj na vrhunc. Sklenjen je že dogovor glede ločitve Frankovcev od ostalih pravašev. To ločitev so včeraj izvršili Frankovci na skrajno nasilen način. Porabili so namreč priliko nenavzočnosti dr. Mile Starčevića, ki se je odpeljal na Dunaj, in so včeraj dopoldne vdrl v uredništvo glavnega glasila hrvaške stranke prava »Hrvatska«. Na čelu Frankovcev so bili dr. Horvat, dr. Ivica Frank in dr. Sachs. Z brahamalno silo so odstranili iz uredništva šef-urednika, bivšega poslanca Peršića in političnega urednika prof. Segvića. Ostali uredniki so smeli ostati v uredništvu. Nasilno postopanje Frankovcev je vzbudilo po vsem Zagrebu veliko senzacijo. Ta nasilni korak pomenja prav gotovo definitivno ločitev Frankovcev od ostalih pravašev.

Vojaški dopusti v Bosni, Hercegovini in Dalmaciji.

Dunaj, 20. maja. »Militärische Rundschau« poroča, da dobi moštvo pri četah v Bosni, Hercegovini in Dalmaciji v posameznih zaporednih supinah do 8% stanja čet po 14dnevni dopust.

Požar v Belgradu.

Belgrad, 20. maja. V danovskem pristanišču je pogorelo skladišče madžarske rečne parobrodne družbe. Škode je nad 100.000 kron.

Boji v Tripolisu.

Rim, 20. maja. K včerajšnjemu poročilu o bitki med Italijani in Arabci pri Sidi-Garbi in Ras-Elainu poročajo brezžičnim putem, da so zavzeli Italijani po celodnevem hudem boju močno utrjene pozicije Arabcev in jih pognali v puščavo. Na obeh straneh so izgube velike. Italijani so izgubili 7 častnikov in 72 mož, 29 častnikov in 250 mož pa je lahko ranjenih. Arabci pa imajo še veliko večje izgube.

Darila.

Gospa Trškan iz Vodmata je darovala za zgradbo Sokolskega doma Sokolu II. v Ljubljani 2 K 20 v, za kar ji bodi izrečena najiskrenejša zahvala. — Naj bi našla mnogo posnemovalcev.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 18. maja: Sofija Čizek, hči vrtljakarja, 13 mesecev, Lattermannov drevored.

Dne 19. maja: Ivan Rožič, drvar, 62 let, utonil na Pasjem brodu.

V deželni bolnici:

Dne 16. maja: Frančiška Urbančič, žena opekarskega delavca, 44 let.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Samo »Strobin« napravi slannik čist.

Dobiva se v drogerijah in lekarnah.

Najnevarnejši čas dojenške dobe je doba dobivanja zob in odvajanje, ker v tem času najraje nastopa driska. Najboljše varstvo proti temu je racionalno prehranjevanje s »Kufek« in mlekom, kar prebavo pospešuje in uravnava.

Ali čemu imate pa ročno torbico?

Vanjo se še vedno lahko spravi škaticca s Fayeimimi pristnimi sodenskimi mineralnimi pastiljami, pa imate potem vsaj vedno pri sebi idealno sredstvo proti prehlajenju in katarom, nič manj idealen pomoček proti katarom hipno nastali hripavosti, kašljanju itd. Dobivajo se v lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami. Posebni znaki ime »Fay« in bel kontrolni listek z uradno posvedčbo županskega urada kopališča Soden na T.

Izredno dobrodejen učinek

izmivanja las s Pixavonom, je sedaj pač splošno znan, zlasti izredno ugodni vpliv na rast las. Lahkota, s katero Pixavon odloči prhljaj in nesnago z glave, prekrasne pene, ki se rade dajo odplakniti in priklupni vonj posebno olajšuje rabo tega preparata. Velikanski njegov učinek pa je, da vsled kotrana, ki ga obsega deluje proti parazitnemu izpadanju las. Steklenica stane poltretjo krono in zadostuje za več mesecev. Dobiva se po vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Vsi boljši moški in ženski frizerji izmivajo lase s Pixavonom.

Lilijskomlečno milo s konjičkom

Bergmann & Co., Dččin n. L.

ostane prekoslej nedosežno po svojem učinku proti pegam, dalje neupljivo za racionalno negovanje kože in lepote, kar potrjujejo vsak dan prihajajoča priznalna pisma. Dobiva se po 80 h po lekarnah, drogerijah, parfumerijskih trgovinah itd. Istotako se obnaša Bergmann lilijsna krema »Manera« čudovita za ohranitev nežnih damskih rok; v lončkih po 70 vinarjev povsod.

Serravallo^{vo}

železnato Kina-vino

Higijenična razstava na Dunaju 1906: Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzroča voljo do jedi, okrepa živce, pobojša kri in je

rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

„Izborni okus.“

Večkrat odlikovano.

„Nad 8000 zdravniških spričeval.“

J. SERRAVALLO, t. in kr. dvorni dobavitelj TRST-Barkovlje. 87

Meteorološki poročilo.

Višina nad morjem 306,2 Srednji zračni tlak 736 mm

ma	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
19.	2. pop.	732,0	16,6	sr. szah.	oblačno
„	9. zv.	732,2	12,9	sl. szvh.	dež
20.	7. zj.	737,4	5,3	sl. jzah.	„

Srednja včerašnja temperatura 13,7°, norm. 14,5°. Padavina v 24 urah 30,2 mm.

Tvrška Ivan Jelačin v Ljubljani

sprejme takoj 1804

trgovskega pomočnika

Specerijske stroke. Ponudijo naj se le oni, ki so prosti vojaštine, ozir. so približno 24 let stari.

V Ljubljani iščem

solčno, snažno 1788

večje stanovanje,

ozlomna celo hišo v najem s 1. septembrom. Ponudbe s pogoji do 23. maja pod „Tivolij“ poštno ležeče Gradec, glavna pošta.

Išče se s 1. avgustom

1803

stanovanje

obstoječe iz 4 ev. 3 velikih sob in pritlikin, v bližini Tivolija. — Ponudbe pod „Stalno 1400“ upravi »Slov. Nar.«

Išče se 1750

stanovanje

v Ljubljani, ne v sredini mesta, s 3 večjimi ali 4 manjšimi sobami in zraven spadaljimi pritliklinami, za mesec september t. l. Naslov pove iz prijaznosti upravnistvo »Slovenskega Naroda«

AUTO

boljše znamke, s štirimi sedeži, poraben tudi za potnike, v dobrem stanju in motorno kolo s sedežem (Beiwagen), popolnoma prenovljeno, proda za zelo nizko ceno Dragotin Hribar v Ljubljani.

Sprejme se takoj dober in priden

pomočnik

za sedlarsko in tapetirarsko delo. Janez Čarman, sedlarski in tapetirski mojster, Beljak, Koroško (Villach).

Samo enkrat v življenju

in nikdar več se ne ponudi tako

ugodna prilika za nakup cenih tkanin.

Povodom smrti svojega moža sem prisiljena vse blago 40 odstotkov pod lastno ceno ponuditi svojim odjemalcem, samo da vsaj nekoliko zmanjšam zalogo in domačim tkalcem, ki trpe pomanjkanje, preskrbim zasluzka.

40 metrov ostankov

sortiranih: kanafas za posteljne prevleke, močan oksford za srajce, cefir za srajce in obleke, modrotisk, blago za bluze in obleke, platno itd., vse prve vrste kakovosti K 15. Dolgost ostankov 4-14 metrov. Mnogo priznanih pisem priča o tem, da sloni moje podjetje na solidni podlagi. Razpošiljanje po povzetju.

Marija Bekera, vdova, tkalnica platnine in pavalnine, Nachod na Češkem.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 12 vplačili.

„SLAVIJA“

... vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ... Rezervni fond K 58.401.432-50 — izplačane odškodnine in kapitalije K 123.257.695-77 Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo. Vsa pojasnila daje: čigar pisarne so v lastni bančni hiši Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici šte. 12.

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte!

Čipkasto blago, čipke, :: vložki, vezenja, ::

svila, pozamenterija, gumbi, žaboti in vse druge modne potrebščine za dame v obilni izbiri in dobrega okusa v modni trgovini za dame

P. Magdič, Ljubljana

nasproti glavne pošte.

1228

Preigran

1805

klavir se kupi.

Ponudbe na upravnishvo »Sl. Naroda«.

Kdor potuje v Primorje, naj obišče

Hotel Bristol, Reka

80 moderno urejenih sob, električna luč, lift, kopeli, kavarna, restavracija z izvrstno kuhinjo. Zmerne cene.

Edini slovenski hotel na Reki

Spoštovanjem Pero Trpinac.

Krapinske toplice (Hrvaško) zdravijo protin, revmatizem ishias.

Prospekte in pojasnila daje zastoj ravnateljstvo.

Zdravilišče

Gleichenberg

Stajersko

Neprekosljive vrednosti pri vseh boleznih sopil. Svetovnoslavni zdravilni vreli (Emin vrelci, Konstantinov vrelci). — Pojasnila in prospekte pri zdraviliški komisiji v Gleichenbergu.

Sezija: 15. maja do 30. sept.

1127

Fran Pogačnik

Anica Pogačnik roj. Zorman

poročena.

1796

Ljubljana.

20. majnika 1913

Sp. Siska

Pristen dober

brinjevec

se dobi pri

41

L. SEBENIKU v Spod. Siski.

Gostom, ki dohajajo v Trst,

se priporoča

hotel Hinko Kosič

Trst, ulica Carradori št. 15,

5 minut oddaljen od južnega kolodvora.

Restavracija

ulica Carradori 18 (vagal ulice Ghega).

Zavod za pohištvo

1533

Fran Doberlet v Ljubljani,

Franciščanska ulica 8

priporoča pohištvo vsake vrste

solidne izvršitve in po nizki ceni.

Slamnike

moderno nakiteno, oblike, kakor vse potrebščine za modiste prodaja najceneje

M. Horvat

Ljubljana, Stari trg 21.

Popravila točna in ceno.

Ivan Magdič

krojač prve vrste

Ljubljana, 2092

Dunajska cesta št. 20

(nasproti kavarni »Europa«)

se priporoča.

Zaloga angleškega blaga.

V. Parma

Balkanska koračnica

za klavir

ki se je igrala že večkrat tudi v slovenskem dež. gledališču in ki je žela tako buren aplavz, da se je morala ponoviti, je ravnokar izšla v založbi

Narodne knjigarne.

Dobi se jo v vseh knjigarnah tu in na slovanskem jugu.

Cena K 1'20, s poštnino 10 v več.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1912.

Postaja: Ljubljana južni kolodvor.

Odhod.

6-52 zjutraj. Osebn. vlak na Kranj, Trz, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.

7-32 zjutraj. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.

9-09 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]

11-30 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Trz, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

1-31 popoldne. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.

3-32 popoldne. Osebn. vlak na Kranj, Trz, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.

6-35 zvečer. Osebn. vlak na Kranj, Trz, Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vlissingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.

7-44 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.

10-00 po noči. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

Prihod.

7-23 zjutraj. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Ber-

lina, Draždan, Prage, Linca, (Londona) Vlissingena, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka, Trz, Kranja.

8-59 zjutraj. Osebn. vlak iz Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

9-51 dopoldne. Osebn. vlak iz Trbiža, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Dunaja, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda. Inomosta, Beljaka.

11-14 dopoldne. Osebn. vlak iz Gorice, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Trz, Kranja.

3-00 popoldne. Osebn. iz Straže-Toplic, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

4-20 popoldne. Osebn. vlak od Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Linca, Celovca, Solnograda, Franzensfeste, Beljaka, Trz, Kranja.

7-00 zvečer. Osebn. vlak iz Jesenic z zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prage, Dunaja, Linca, Celovca, Kölna, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Franzensfeste, Beljaka, (direktni voz Solnograd-Opatija-Reka).

8-15 zvečer. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Trz, Kranja.

9-13 po noči. Osebn. vlak iz Straže-Toplic, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

11-33 po noči. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Celovca, Beljaka, Kranja.

Postaja: Ljubljana drž. kolodvor. Odhod na Kamnik: 7-27, 11-50, 3-12, 7-15, (11-00 ob nedeljah in praznikih).

Prihod iz Kamnika: 6-42, 11-00, 2-41, 6-15, (10-30 ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah

ZNAMENITE GROHARJEVE SLIKE

PRIMOŽA TRUBARJA

USTANOVITELJA SLOVENSKE KNJIŽEVNOSTI

Visoka 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta reprodukcija je sploh najlepša in najdovršenjša kar jih imamo Slovenel.

Cena s pošto kron 3-20

NARODNA KNJIGARNA V LJUBLJANI, PRE-SERNOVA UL. ST. 7

Ljubljana, Marije Tor. cesta št. 11 : (Kolizej).

Fr. Kapus

Ljubljana, Marije Tor. cesta št. 11 : (Kolizej).

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

Zaloga spalnih ter jedilnih sob

in različnih najnovejših slogih.

Vsakovrstno drugo pohištvo.

Priznana solidno blago ter najnižje cene.

Zajamčeno trpežni izdelki.

Otomane, divani in žimnice

različne kakovosti.

Velika izbira

otroških vozičkov,

vsakovrstnih slik, ogledal itd.